

దక్షిణ భారత దేశ మల్బరీ పట్టు పరిశ్రమ

సాంకేతిక ఆవిష్కరణలు - వివరణాత్మక వర్ణన

కేంద్ర పట్టు పరిశోధన మరియు శిక్షణ సంస్థ (CSRTI)

(ISO 9001-2015)

కేంద్ర పట్టు మండలి, జోళిమంత్రిత్వ శాఖ, భారత ప్రభుత్వము

మానందవాడి రోడ్డు, శ్రీరామపుర, మైసూరు - 570008, భారతదేశము

కేంద్ర పట్టు పరిశోధన మరియు శిక్షణ సంస్థ - మైసూరు

దక్షిణ భారత దేశ మల్బరీ పట్టు పరిశ్రమ

సాంకేతిక ఆవిష్కరణలు - వివరణాత్మక వర్ణన

కేంద్ర పట్టు పరిశోధన మరియు శిక్షణ సంస్థ (CSRTI)
(ISO 9001-2015)
కేంద్ర పట్టు మండళి, జౌళమంత్రిత్వ శాఖ, భారత ప్రభుత్వము
మానందవాడి రోడ్డు, శ్రీరామపుర, మైసూరు - 570008
భారతదేశము

దక్షిణ భారత దేశ మల్లీ పట్టు పరిశ్రమ
సాంకేతిక ఆవిష్కరణలు - వివరణాత్మక వర్ణన

ప్రచురణ కర్త:

డా॥ వి.శివప్రసాద్

నిర్దేశకులు

కేంద్ర పట్టు పరిశోధన మరియు శిక్షణ సంస్థ (CSRTI)

ISO 9001 -2015 గుర్తింపు పొందినది

కేంద్ర పట్టు మండలి, జౌళిమంత్రిత్వ శాఖ, భారత ప్రభుత్వము

మానందవాడి రోడ్డు, శ్రీరామపురం, మైసూరు - 570008

కర్ణాటక, భారతదేశము

క్రొడీకరించిన వారు:

డా॥ బాలవెంకటసుబ్బయ్య, యం

డా॥ మల్ రెడ్డి, ఎన్

డా॥ మొగిలి, టి

డా॥ మునిరత్నంరెడ్డి, యం

డా॥ నరేంద్ర కుమార్, జె. బి

శ్రీ రాజశేఖర్, కె

డా॥ సతీష్ వర్మ

అనువాదం

డా॥ మొగిలి, టి

డా॥ మునిరత్నంరెడ్డి, యం

డిజైన్ & లేఔట్

జస్టిన్ కుమార్, జె

ప్రచురణ:

ఫిబ్రవరి - 2017

ముందు మాట

మల్లీ పట్టు పరిశ్రమలో సాంకేతిక పద్ధతుల ఆవలంబన కేంద్ర పట్టు పరిశోధన మరియు శిక్షణ సంస్థ - మైసూరునకు పర్యాయ పదంగా మారినది. ఈ సంస్థ దక్షిణ భారత దేశంలోని పట్టు పరిశ్రమ అభివృద్ధికి మరియు దేశంలో పట్టు ఉత్పత్తికి అనువైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని మరియు ప్రేరణను అందించినది. పట్టు ఉత్పత్తి అధిక ఉత్పాదనకు అనువైన సాంకేతిక పద్ధతులను అభివృద్ధి పరచుతూ మధ్య మధ్యలో వాటిని సుదారించడమే ముఖ్య కారణం. పట్టు రైతులు క్రొత్త పట్టు పురుగుల రకాలు మల్లీ వంగడాలు, యంత్రాలు మరియు క్రొత్త ఉత్పత్తులు మరియు అధిక ఉత్పత్తి కోసము సిఫారసు చేసిన సాంకేతిక పద్ధతులు, చీడ పీడల నియంత్రణకు రక్షణ పద్ధతులను పొందించడం వలన పట్టు రైతులు అధిక దిగుబడులను పొందుచున్నారు. సిఫారసు చేసిన నూతన సాగు పద్ధతులను పొందించడం వల్ల క్రొత్త పట్టు పురుగుల రకాల, మల్లీ వంగడాల సామర్థ్యమునకు అనుగుణంగా దిగుబడులను పొందడం వలన మల్లీ పట్టు పరిశ్రమ ఉత్పాదకత పెరగడంతో పాటు స్థిరత్వము పెరిగినది.

కేంద్ర పట్టు పరిశోధన మరియు శిక్షణ సంస్థ - మైసూరు, ముఖ్యంగా దక్షిణ భారత రాష్ట్రాలలో ఉత్పాదకత పెంపుదలలో దేశంలోనే మల్లీ పట్టు పరిశ్రమలో ప్రముఖ పాత్ర పోషిస్తూ గర్వకారణమైనది. దక్షిణ భారతదేశ మల్లీ పట్టు పరిశ్రమ సాంకేతిక ఆవిష్కరణలు - వివరణాత్మక వర్ణన ప్రగతిలో అమోఘ పాత్ర పోషించిన, పట్టు రైతులచే అవలంబించ బడిన సాంకేతిక పద్ధతులను ఈ పుస్తక రూపంలో పొందు పరుస్తున్నాము. గౌరవనీయులైన శ్రీ కె.యం. హనుమంతరాయప్ప గారు, అధ్యక్షులు మరియు డా.హెచ్.నాగేష్ ప్రభు గారు, సదస్యకార్యదర్శి, కేంద్ర పట్టు మండలి వార్ష నిరంతర ప్రోత్సాహంతో ఈ దక్షిణ భారతదేశ మల్లీ పట్టు పరిశ్రమ సాంకేతిక ఆవిష్కరణలు - వివరణాత్మక వర్ణన తెలుగులో ప్రచురిస్తున్నాము. ఈ పుస్తకము పట్టు రైతులకు, అధికారులకు, వాటాదారులకు ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుందని ఆశిస్తున్నాను.

డా॥ వి.శివప్రసాద్

నిర్దేశకులు

229-X - మైసూరు

సూచిక:

▶ మల్బరీ వంగడాలు	01-12
▶ మల్బరీ - దిగుబడి మరియు రక్షణ	13-33
▶ పట్టు పురుగుల రకాలు	34-43
▶ పట్టు పురుగుల పెంపకము మరియు రక్షణ	44-69
▶ యాంత్రికరణ	70-83

మల్బరీ వంగడాలు

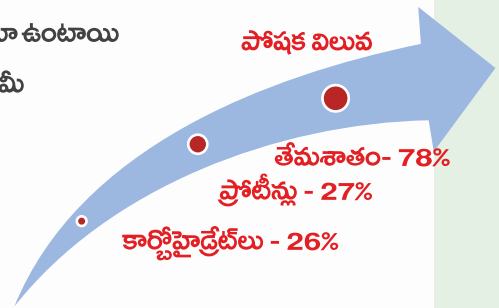

వి 1

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 1997
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : ఎన్ 30 X బెర్ సి 776

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కను కత్తిరించిన / ఆకు కోత వెంటనే త్వరగా చిగురించుట
- అధిక వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము (94%)
- ఆకు లక్షణాలు : చీలిక లేకుండా ఆండాకారంలో, వెడల్పుగా, మందంగా, ఆకు పచ్చరంగులో తళ తళ లాడుతూ ఉంటాయి
- కణుపుల నిడివి: మధ్యస్థం 5.2 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి -
 - ▲ ఆకుమచ్చ
 - ▲ బూడిద రోగము
 - ▲ ఆకు తుప్పు
- ఆకు కుళ్ళు రోగం తట్టుకునే శక్తి మధ్యస్థం
- ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం: 50-60 మె.ట./హె/సం.

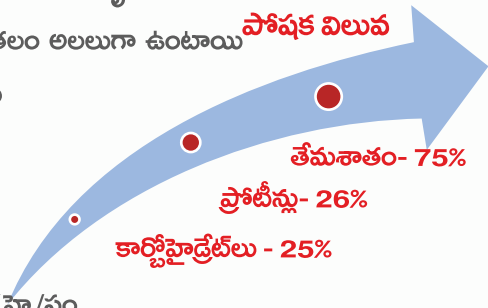

సిఫారస్సు
దక్షిణ భారతదేశంలోని నీటి వసతి గల ప్రదేశాలకు
మంచి ఫలితాల కోసం సూచనలు
సిఫారస్సు చేసిన సాగు బడి పద్ధతులను పాటించాలి

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2003
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : మోరన్ మల్టీకాలిన్ X ఎస్ 13

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కలను కత్తిరించిన/ ఆకు కోత వెంటనే త్వరగా చిగురించుట
- అధిక వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము (92%)
- ఆకు లక్షణాలు: వెడల్పుగా, చీలికలు లేకుండా, హృదయాకారంలో ముదురు ఆకు పచ్చరంగులో ఉపరితలం అలలుగా ఉంటాయి
- తక్కువ కణుపుల నిడివి: 3.9 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి -
 - ◆ ఆకుమచ్చ
 - ◆ ఆకు తుప్ప
- ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం: 65 మె.ట./హె/సం.

సిఫారసు

నీటి వసతి గల దక్షిణ భారత రాష్ట్రాలకు

మంచి ఫలితాల కోసం సూచనలు

సిఫారసు చేసిన సాగుబడి పద్ధతులను పాటించుట.

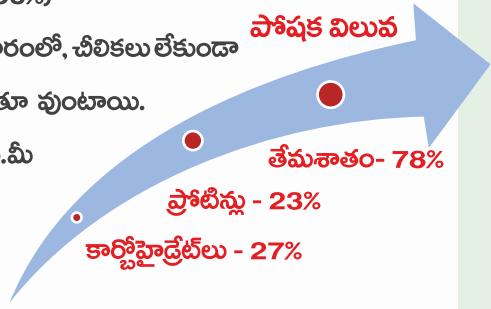

యస్ 13

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1990
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : కణ్వా 2 నుండి పరపరాగ సంపర్కం ద్వారా

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కలను కత్తిరించిన / ఆకు కోత తర్వాత త్వరగా చిగురించుట
- అధిక వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము (80%)
- ఆకు లక్షణాలు: చిన్నవిగా ఆండాకారంలో, చీలికలు లేకుండా
- ఆకు పచ్చరంగులో తళ తళ లాడుతూ వుంటాయి.
- తక్కువ కణుపుల నిడివి: 3.2 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి:
 - + ఆకు మచ్చ తెగులు
 - + బూడిద రోగము
 - + ఆకు తుప్పు
- తుక్రా రోగమును తట్టుకునే శక్తి మధ్యస్థం
- ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం: 13-16 మె.ట./హె/సం.

సిఫారసు

దక్షిణ భారతదేశంలో వర్షాధార ప్రాంతాలలోని ఎర్రనేలలకు సిఫారసు చేయబడినది

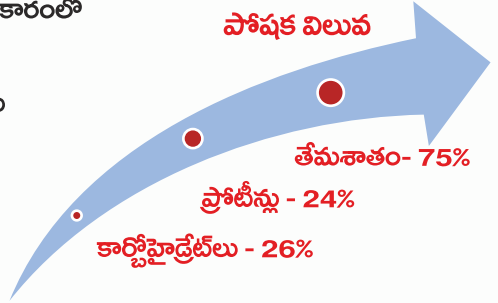
మంచి ఫలితాల కోసం సూచనలు

సిఫారసు చేసిన సాగుబడి, సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1990
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : ఎస్30X బెర్సి 776

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కలను కత్తిరించిన / ఆకు కోత వెంటనే త్వరగా చిగురించుట
- అధిక వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము (75%)
- ఆకు లక్షణాలు: చిన్నవిగా, హృదయాకారంలో చీలికలు లేకుండా వుంటాయి
- తక్కువ కణుపుల నిడివి: 3.4 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి:
 - + ఆకుమచ్చ తెగులు
 - + బూడిద రోగము
 - + ఆకు తుప్పు
- ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం: 13-16 మె.ట./హె/సం.

సిఫారసు

దక్షిణ భారతదేశంలోని వర్షాధార ప్రాంతాలలోని నల్లరేగడి నేలలకు

మంచి ఫలితాల కోసం సూచనలు

సిఫారసు చేసిన సాగుబడి సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి

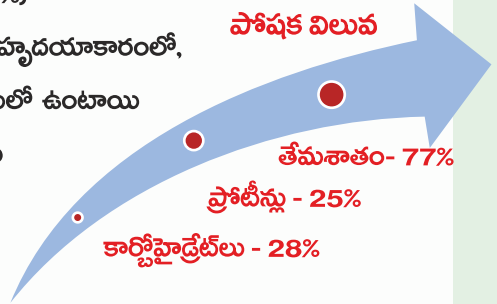

యంయన్‌జి 2

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2015
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : బిఆర్4 X ఎస్ 13

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కలను కత్తిరించిన/ ఆకు కోత వెంటనే త్వరగా చిగురించుట
- అధిక వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము (89%)
- ఆకు లక్షణాలు: మధ్యమ వెడల్పుతో, హృద్‌యాకారంలో, నునుపుగా ముదురు ఆకు పచ్చరంగులో ఉంటాయి
- తక్కువ కణుపుల నిడివి: 4.2 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి
 - + ఆకుమచ్చ
 - + ఆకు తుప్పు

■ ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం: 22-23 మె.ట./హె/సం.

సిఫారస్సు

దక్షిణ భారత రాష్ట్రాలలోని వర్షాధార ఉష్ణ ప్రదేశాలకు సిఫారస్సు చేయడమైనది.

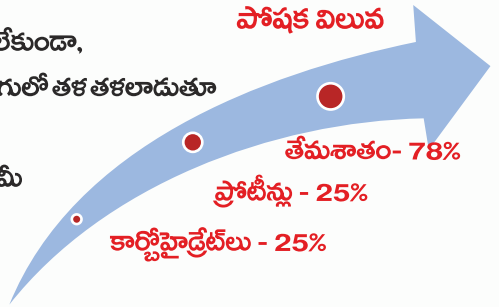
మంచి ఫలితాల కోసం సూచనలు

రక్షిత నీటి పారుదలతో మల్లరీ చిన్న వృక్షాలుగా పెంచి పట్టు పురుగుల పెంపకానికి అనువైనది.

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 1986
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : బెర్లాంపుర్ లోకల్ నుండి పరివర్తనం ద్వారా

ప్రధాన లక్షణాలు:

- మొక్కలను కత్తిరించిన / ఆకు కోత వెంటనే త్వరగా చిగురించుట
- వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము (48%)
- ఆకు లక్షణాలు: వెడల్పుగా, చీలికలు లేకుండా, హృదయాకారంలో లేత పసుపు రంగులో తళ తళలాడుతూ వుంటాయి
- తక్కువ కణుపుల నిడివి: 3.53 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి
 - + ఆకుమచ్చ తెగులు
 - + బూడిదతెగులు
 - + ఆకు తుప్పు
- ఆకు కుక్కు తట్టుకునే సామర్థ్యం మధ్యస్థం
- ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం: 28 మె.ట./హె/సం.

సిఫారస్సు

దక్షిణ భారతదేశంలోని ఆంధ్ర, తెలంగాణ, కర్ణాటక మరియు తమిళనాడు రాష్ట్రాలలోని చాకీ తోటల సాగుకు

మంచి ఫలితాల కోసం సూచనలు

సిఫారస్సు చేసిన సాగు బడి పద్ధతులను పాటించాలి

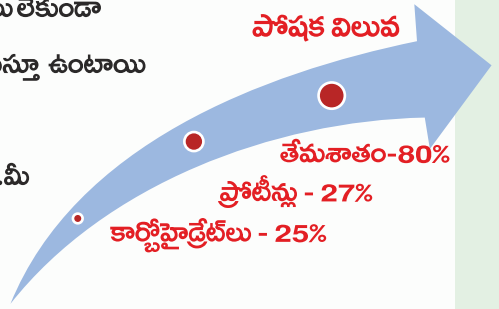
జి 2

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2004
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : మోరన్ మల్టీకాలిన్ X ఎస్34

ప్రధాన లంశాలు

- మొక్కలను కత్తిరించిన/ ఆకు కోత వెంటనే త్వరగా చిగురించుట
- అధిక వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము (94%)
- ఆకు లక్షణాలు: వెడల్పగా, చీలికలు లేకుండా
ముదురు ఆకు పచ్చరంగులో మెరుస్తూ ఉంటాయి
ఉపరితలం అలలుగా ఉంటుంది
- తక్కువ కణుపుల నిడివి : 4.0 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి
 - ✦ ఆకుమచ్చ
 - ✦ ఆకు తుప్పు తెగులు తట్టుకునే సామర్థ్యం మధ్యస్థంగా ఉంటుంది
- ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం: 36-38 మె.ట./హె/సం

(8 పంటలు ఆకు కోత, రెమ్మల కోత చొప్పున)

సిఫారస్సు

ప్రత్యేకముగా చాకీతోటల సాగుకు సిఫారస్సు చేయబడినది

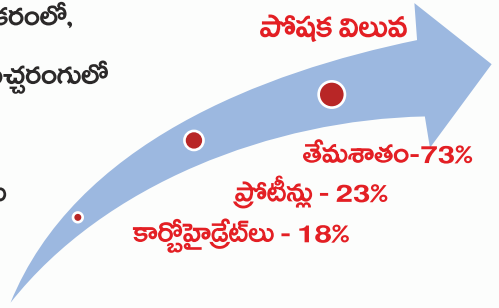
మంచి ఫలితాల కోసం సూచనలు

సిఫారస్సు చేసిన సాగుబడి సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2003
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : పంజాబ్ లోకల్ X కోసెన్

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కలను కత్తిరించిన / ఆకు కోత వెంటనే త్వరగా చిగురించుట
- అధిక వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము - 85 %
- ఆకు లక్షణాలు: పెద్దవిగా, హృదయాకారంలో, చీలికలు లేకుండా ముదురు ఆకు పచ్చరంగులో మృదువుగా ఉంటాయి.
- మధ్యస్థ కణుపుల నిడివి- 4.3 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి -
 - ✦ ఆకుమచ్చ తెగులు
 - ✦ ఆకు తుప్పు తట్టుకునే సామర్థ్యం మధ్యస్థంగా ఉంటుంది
- ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం: 23-25 మె.ట. / హె / సం

సిఫారస్సు
 తక్కువ వనరులు గల రైతులకు, సిఫారస్సు చేసిన మోతాదులో 50% ఎరువులు మరియు 50% నీటి పారుదలతో సాగుకు

మంచి ఫలితాల కోసం సూచనలు
 సిఫారస్సు చేసిన సాగుబడి సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి.

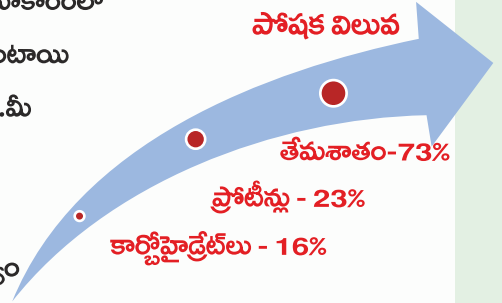

ఆర్.సి 2

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2004
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : పంజాబ్ లోకల్ X కోసెన్

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కలను కత్తిరించిన / ఆకు కోత వెంటనే త్వరగా చిగురించుట
- అధిక వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము (89%),
- ఆకు లక్షణాలు : చిన్నవిగా, హృదయాకారంలో
ఆకు పచ్చ రంగులో నునుపుగా ఉంటాయి
- మధ్యస్థ కణుపుల నిడివి : 4.4 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి -
 - + ఆకుమచ్చ తెగులు
 - + ఆకు తుప్పు తట్టుకునే సామర్థ్యం
 మధ్యస్థంగా ఉంటుంది
- ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం : 21-23 మె.ట. / హె / సం

సిఫారస్సు

తక్కువ వనరులు గల రైతులకు, సిఫారస్సు చేసిన మోతాదులో 50% ఎరువులు మరియు 50% నీటి పారుదలతో సాగుకు సిఫారస్సు చేయబడినది.

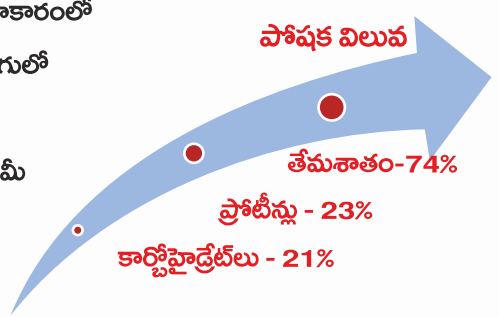
మంచి ఫలితాల కోసం సూచనలు

సిఫారస్సు చేసిన సాగుబడి సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి.

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2004
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : యస్ 41(4X) X బెర్సి 776

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కలను కత్తిరించిన/ ఆకు కోత వెంటనే త్వరగా చిగురించుట
- అధిక వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము (90%)
- ఆకు లక్షణాలు: వెడల్పగా, హృదయాకారంలో చీలికలు లేని ముదురు ఆకు పచ్చరంగులో మృదువుగా ఉంటాయి
- తక్కువ కణుపుల నిడివి: 3.75 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి -
- ✦ ఆకుమచ్చ తెగులు
- ✦ ఆకు తుప్పు తట్టుకునే సామర్థ్యం మధ్యస్థంగా వుంటుంది
- ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం: ఉదజని సూచిక అధికంగా ఉండే నేలల్లో 16-17
- మె.ట./హె/సం., సుధారించిన నేలల్లో 22-24 మె.ట./హె/సం

సిఫారసు
 దక్షిణ భారత రాష్ట్రాలలోని ఉదజని సూచిక 9.5 వరకు గల క్షార నేలల్లో సాగుకు సిఫారసు చేయబడినది.

మంచి ఫలితాలకోసం సూచనలు
 సిఫారసు చేసిన సాగుబడి సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించుట

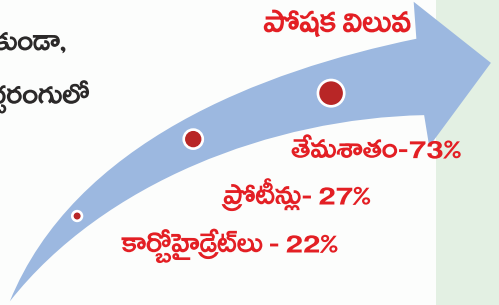

సహన

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2004
- సంకరణమునకు ఉపయోగించిన రకాలు : కణ్వా2 X కోసెన్

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కలను కత్తిరించిన/ ఆకు కోత వెంటనే త్వరగా చిగురించుట
- అధిక వేరు ఉత్పత్తి సామర్థ్యము (80%),
- ఆకు లక్షణాలు: వెడల్పుగా, చీలికలు లేకుండా, హృదయాకారంలో ముదురు ఆకు పచ్చరంగులో తళ తళ లాడుతూ ఉంటాయి.
- మధ్యస్థ కణుపుల నిడివి: 4.8 సెం.మీ
- రోగాలను తట్టుకునే శక్తి -
 ఆకుమచ్చ,
 ఆకు తుప్పమరియు తుక్రా తెగుళ్ళను తట్టుకునే సామర్థ్యం మధ్యస్థంగా ఉంటుంది
- ఆకు దిగుబడి సామర్థ్యం: 25-30 మె.ట./హె/సం

సిఫారస్సు
 నీటి వసతిగల కొబ్బరి తోటలలో అంతర పంటగా వేయుటకు సిఫారస్సు చేయడమైనది

మంచి ఫలితాలకోసం సూచనలు
 సిఫారస్సు చేసిన మల్లీ సాగుపద్ధతులను పాటించాలి

మల్బరీ: దిగుబడి మరియు రక్షణ

నారు మొక్కల పెంపక సాంకేతిక విధానము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1992

ప్రధాన అంశాలు

- నీటి వసతిగల నీరు నిల్వవుండని ఎర్ర నేలలు అనుకూలం
- ముందుగా 30-40 సెం.మీ లోతు దుక్కిపడేలా దున్నడంగానీ త్రవ్వడం గానీ చేయాలి
- పిదప 2-3 వారాల వరకు కలుపు ఎండిపోయేలా ఆరనివ్వాలి
- ప్రతి నారు మడి పొడవు 300 సెం.మీ., వెడల్పు 120 సెం.మీ కొలతలు వుండేలా నారు మడులను తయారు చేయాలి
- ప్రతి నారు మడి పొడవునా 25-30 సెం.మీ. వెడల్పు, 20 సెం.మీ. లోతుగల నీటి కాలువలను ఏర్పరుచుకోవాలి
- విత్తన కడ్డీలను 0.2% బావిస్టిన్ ద్రావణంలో 10-15 నిముషాలు వుంచాలి
- కడ్డీలను వరుసల మధ్య 20 సెం.మీ., ప్రతి వరుసలో కడ్డీల మధ్య 8 సెం.మీ.ల ఎడంతో నాటాలి
- నాటిన వెంటనే మరియు పిదప ప్రతి 4-5 రోజులకొకసారి నీరు పెట్టాలి
- రసాయనిక ఎరువును నాటిన 55-60 రోజులకు వేయాలి
- 3-4 నెలలు పెరిగిన నారు మొక్కలను పెరికి, తోట నాటడానికి వినియోగించాలి

ఉపయోగం

సాంకేతిక పద్ధతిలో నాటి పెంచడం వలన నర్సరీలోని నారు మొక్కలన్నియు ఏపుగా పెరుగుతాయి

చేయవలసినవి

- నల్లరేగడి, బంక నేలలు అయినచో ప్రతి మడికి 5 గోళాల ఇసుక / ఎర్ర మట్టిని చల్లాలి.
- 6 నెలలపైన పెరిగిన కొమ్మలను మాత్రమే విత్తనపు కడ్డీలకు ఉపయోగించాలి.

చేయకూడనివి

- లేత భాగాలను, భాగా ముదిరిన కొమ్మల భాగాలను విత్తన కడ్డీలుగా వాడరాదు తుక్రా మరియు పొక్కు కీటకాలు ఆశించిన కొమ్మలను విత్తనకడ్డీలకు వాడరాదు.

చాకీ పురుగుల పెంపక మల్లరీ తోట సాగు సాంకేతిక పద్ధతి

• సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2001

ప్రధాన అంశాలు

- మల్లరీ తోటను 90 X 90 సెం.మీ. లేదా జంట సాక్కు (150+90 సెం.మీ) X 60 సెం.మీ/ (5'+3') X 2' స్థలావకాశములో నాటాలి
- ప్రతి హెక్టారు తోటకు సంవత్సరానికి 40 మె.ట. ల పశువుల ఎరువు (FYM) లను, రసాయనిక ఎరువులైన న:భ.పా లను 260:140:140 కిలోల చొప్పున 8 సమ విడతలలో సూటి ఎరువులుగా వేయాలి, ప్రతి 4-5 రోజులకొకసారి నీరు పెట్టాలి
- కత్తిరించిన 35 రోజుల తరువాత ఆకు కోతను చేపట్టి 40-45 రోజులకు కొమ్మల చివరలను కత్తిరించి చిగురించిన రెమ్మలను ఉపయోగించి 2వ పంటను పొందాలి
- ఎస్ 36, వి1, జి2 మల్లరీ వంగడాలను చాకీ తోటకు ఎన్నుకోవాలి
- ఈ పద్ధతిలో ప్రతి హెక్టారు తోట నుండి 30 మె.ట. లేత ఆకు దిగుబడి పొందవచ్చును

ఉపయోగం

చాకీ పురుగుల పెంపకమునకు అనువైన పోషక విలువలు గల అధిక మల్లరీ ఆకుదిగుబడిని పొందవచ్చును.

ఖర్చు: రూ.20,000/- ఎకరానికి

ఖర్చు - ఆదాయం నిష్పత్తి: 1:3 గా ఉంటుంది

చేయవలసినవి

- ప్రణాళిక ప్రకారం నియమిత సమయంలో ఆకులను మరియు రెమ్మలను చాకీ పెంపకమునకు ఉపయోగించాలి

చేయకూడనివి

ఆకులు ముదరకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి

జంట సాళ్ళ పద్ధతి తోట

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1995

ప్రధాన అంశాలు

- జంట సాళ్ళ పద్ధతిలో (5'+3') × 2' స్థలావకాశంలో మొక్కలను నాటాలి
- ప్రతి జంటసాళ్ళలోని 2 వరుసల మధ్య 90 సెం.మీ (3 అడుగులు), 2 జంటసాళ్ళ మధ్య 150 సెం.మీ. (5 అడుగులు) ప్రతి వరుసలోని మొక్కకు మొక్కకు మధ్య 60 సెం.మీ (2 అడుగులు) ల స్థలావకాశం వుంటుంది
- ఈ పద్ధతిలో ఒక హెక్టరులో 13,888 మొక్కలను నాటవచ్చును

ఇది ట్రాక్టర్ మరియు పవర్ టిల్లర్ల సహాయంతో అంతరసాగుకు అనుకూలము.

ఖర్చు: రూ.21,000/- ఎకరానికి

ఖర్చు - ఆదాయం నిష్పత్తి: 1:2 గా ఉంటుంది

చేయవలసినవి

- అధిక దిగుబడినిచ్చు మల్లీ వంగడాలను ఎంచుకోవాలి.

చేయకూడనివి

- సిఫారసు చేసిన పద్ధతిలో కాకుండా మొక్కలను అతి దగ్గర దగ్గరగా వొత్తుగా నాటరాదు.

మల్లరీ మొక్కల కత్తిరింపు మరియు శిక్షణ

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1997

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కలను తగిన ఎత్తులో కత్తిరిస్తూ దుంపను అభివృద్ధి పరచడం వలన తోట ఏపుగా సమతలంగా పెరగడానికి దోహదపడుతుంది
- సమతల పెరుగుదల గల తోటలో యంత్రాలతో అంతరసాగు చేయడం సులభం
- మల్లరీని ఆశించే చీడ పీడల బెడద తగ్గడంతో పాటు అధిక ఉత్పాదకతకు తోడ్పడుతుంది

మల్లరీ తోటను అభివృద్ధి పరచు విధానము

- ఆరోగ్యవంతమైన నారు మొక్కలను, నిర్ధారించిన స్థలావకాశంతో, తోటలో నాటిన పిదప అన్ని మొక్కలను భూ మట్టం నుండి 15 సెం.మీ. ఎత్తులో కత్తిరించాలి
- చిగురించిన మొక్కల కొమ్మలను 6 నెలల వరకు ఆకులను కోయకుండా పెరగనిచ్చి, పిదప ఆకులను ఉపయోగించి పట్టుగూళ్ళ పంటలను నిర్వహించవచ్చును
- పిదప ప్రతి మొక్కకు 3 బలమైన కొమ్మలను ఎంచుకుని వాటిని భూ మట్టం నుండి 25 సెం.మీ. ఎత్తులో కత్తిరించాలి
- తరువాత ప్రతి పంటకు కొమ్మలను 30 సెం.మీ. ఎత్తులో కత్తిరిస్తూ బలహీనమైన కొమ్మలను, రెమ్మలను తొలగిస్తూ ఉండాలి
- ప్రతి చెట్టుకు 10-15 కొమ్మలను మాత్రమే ఉంచాలి

ఉపయోగం

ప్రతి చెట్టు తగిన దుంప / కాండముతో అభివృద్ధి పరచిన తోటల ఏపుగా పెరగడానికి దోహదపడడంతో పాటు ఆకు నాణ్యతను పెంపొందిస్తుంది

వేయవలసినవి

- ▶ బలహీనమైన కొమ్మలను రెమ్మలను తొలగిస్తూ ప్రతి చెట్టుకు 10-15 కొమ్మలను మాత్రమే వుండేలా చూడాలి
- ▶ కొమ్మలను కత్తిరించడానికి సికేచర్ లేక పడునైన కత్తులను వుపయోగించాలి. దుంపలను అభివృద్ధి పరచడం, బ్రష్ కట్టర్స్ తో కొమ్మలను కత్తిరించడం సులభం అవుతుంది

చేయకూడనివి

- ▶ మొక్కలను భూ మట్టానికి కత్తిరించ కూడదు
- ▶ చెట్లపై ఎక్కువ సంఖ్యలో బలహీనమైన కొమ్మలను ఉంచరాదు

భూసార పరీక్ష ఆధారిత ఎరువుల వాడకం

• సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము: **2004 ప్రధాన అంశాలు**

- మల్లీ పెరుగుదల నేల సారవంతం మరియు లభించు సంగ్రహించే రూపంలో ఉన్న పోషకాలపై ఆధారపడుతుంది
- భూసార పరీక్షను సాధారణంగా ప్రతి రెండు సంవత్సరముల కొకసారి చేయించి తదునుగుణంగా ఎరువులను వేయాలి
- భూసార పరీక్ష ఆధారిత ఎరువుల వాడకం వలన సరైన ఎరువులను కావాల్సిన ప్రమాణంలో వేయుట ద్వారా వ్యధాను అరికట్టవచ్చును

భూసార పరీక్ష ఆధారంగా సేంద్రియ మరియు రసాయనిక ఎరువుల సిఫారసు

సేంద్రియ కర్మాణం(%)	హానిపుల ఎరువు*	
< 0.3	15	
0.3 - 0.65	12	
0.65 - > 1.0	10	
పుదజని సూచిక	యూరియా #	అమోనియం సల్ఫేట్ #
< 6.0	50	
> 6.0		140

లభ్యమయ్యే రూపంలో పున్న భాస్వరం (కీ, హె)	సింగిల్ స్టూపర్ ఫాస్ఫేట్ #	లభ్యమయ్యే రూపంలో పున్న పొటాష్	మ్యూరేట్ లోఫ్ ఫాటాష్ #
< 10	80	0 - 45	20
10 - 15	75	46 - 90	18
16 - 25	70	91 - 134	16
26 - 40	65	135 - 179	14

* మె.ట/ ఎకరానికి/ సంవత్సరానికి;
కిలో/ఎకరానికి/పంటకు

ఉపయోగం

భూసార పరీక్షల ద్వారా నేలలోని పోషకాల సరఫరా సామర్థ్యం నిర్ధారించి తదునుగుణంగా సరైన ఎరువులను కావాల్సిన ప్రమాణంలో వేయడం ద్వారా భూసార పరికర్షణకు తోడ్పడుతుంది

చేయవలసినవి

- మొక్కలను కత్తిరించిన తోట నుండి ఎరువులు వేయడానికి ముందుగా మట్టి నమూనాలను సేకరించాలి
- నేల రంగు, నిర్మాణం, నీటి నిల్వ సామర్థ్యము ఆకు దిగుబడుల ఆధారంగా వేరు వేరు నమూనాలను సేకరించాలి. సమశ్యాత్యక నేలలను తగిన పదార్థాలతో సుద్ది చేయాలి

చేయకూడనివి

- వర్షం పడిన వెంటనే, చెట్ల దగ్గర, నీటి పారుదల కాలువల దగ్గర, గట్లదగ్గర, కంపోస్ట్ పిట్ల వద్ద మట్టి నమూనాలను సేకరించరాదు
- మట్టి నమూనాలను ఎండలో అధిక ఉష్ణోగ్రతలలో ఆరబెట్టరాదు

మల్లరీ తోటల సమగ్ర పోషక నిర్వహణ విధానము (INM)

• సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2003

ప్రధాన అంశాలు:

- మల్లరీ తోటకు అవసరమైన పోషకాలను సేంద్రియ, రసాయనిక మరియు జీవన ఎరువుల రూపంలో అందించాలి
- తద్వారా నేల భౌతిక లక్షణాలు భాగుపడడంతో పాటు ఎరువులపై చేయు సాగుబడి ఖర్చు తగ్గుతుంది

సమగ్ర పోషక విధానము

సేంద్రియ ఎరువులు

- ప్రతి సంవత్సరం 2 పచ్చిరొట్ట పంటలను వర్షాలు ప్రారంభానికి ముందు జూన్ -జూలై, సెప్టెంబర్-అక్టోబర్ నెలల్లో రెండు పంటలను పెంచాలి
- పశువుల ఎరువును ఎకరాకు 8 టన్నుల చొప్పున రెండు విడతలలో వేయాలి
- పచ్చిరొట్ట పంటల సాగువలన 50% వరకు సేంద్రియ ఎరువు అందుబాటులోకి రావడంతో క్రమేణ పశువుల ఎరువును 4 మె.ట. లకు తగ్గించవచ్చును
- ఎకరానికి 200 కి.గ్రా. వేప పిండిని 5 సమపాళ్ళలో వేయాలి
- జీవన ఎరువులైన సిరి అజో (8 కిలోలు), సిరిపాస్ (2 కిలోలు)లను పశువుల ఎరువుతో కలిపి 5 సమ విడతలలో వేయాలి
- ప్రతి పంటకు ఎకరాకు ఒక లీటరు పోషణ్ ను 140 లీటర్ల నీటితో కలిపిన ద్రావణమును తోట కత్తిరించిన 25 రోజుల తరువాత పిచికారి చేయాలి
- రసాయనిక ఎరువులను ప్రారంభంలో ఎకరానికి నత్రజని :భాస్వరం :పొటాష్ లను 140:56:56 కిలోల చొప్పున 5 సమవిడతలలో వేయాలి. నేల సేంద్రియ కర్బనము 0.65% కంటే అధికమైనప్పుడు రసాయనిక ఎరువుల వాడకాన్ని సుమారుగా 50% వరకు తగ్గించవచ్చును

ఉపయోగం

సమగ్ర పోషక విధానం అవలంబించడం వలన నేల ఆరోగ్యంతో పాటు భూసారం పెరుగుతుంది

వేయవలసినవి

- పచ్చిరొట్ట పంటలుగా జనుము, జీలుగ పంటలను ఎంచుకుని విత్తనాలను రైజోబియం కల్చర్ పట్టించి విత్తాలి
- జీవన ఎరువులను రసాయనిక ఎరువుల వాడకానికి 15 రోజుల వ్యవధిలో వాడాలి

వేయకూడనివి

- రసాయనిక ఎరువులను, జీవన ఎరువులను కలిపి వాడరాదు
- పచ్చి రొట్ట పంటలు పుష్పించి విత్తనాలు ఏర్పడే వరకు పెంచరాదు
- మల్లరీ అవశేషాలను కాల్చివేయరాదు

బిందు నీటి పారుదల

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1995

ప్రధాన అంశాలు

- నీటి పారుదలను అనుకూలమైనది
- తోటలోని ప్రతి రెండు సాళ్ళ మధ్య ఒక డ్రిప్ పైపును అమర్చి ప్రతి 4 మొక్కలకు మధ్య ఒక మైక్రో ట్యూబ్ వుండేలా అమర్చాలి
- వేసవి కాలంలో ప్రతి మొక్కకు నీటి ఆవశ్యకత
60 X 60 సెం.మీ. స్థలావకాశం గల తోటలో 1.2 వీటర్లు
90 X 90 సెం.మీ. స్థలావకాశం గల తోటలో 2 వీటర్లు
- నీటి వృధాను అరికట్టడం వలన బిందు పద్ధతి ద్వారా నీటిని అధికంగా ఆదా చేయవచ్చును
- కాలువల ద్వారా నీటి పారుదలతో పోల్చినచో బిందు నీటి సాగు పద్ధతిలో 40% నీటి ఆధాతో దిగుబడిలో తగ్గుదల లేకుండా మామూలు దిగుబడి లభిస్తుంది

వర్షాధార మరియు నీటి ఎద్దడిగల ప్రదేశాలకు బిందు నీటి పారుదల లాభసాటిగా ఉంటుంది

ఖర్చు: రూ.45,000/- ఎకరానికి ఖర్చు- ఆదాయం నిష్పత్తి: 1:3 గా ఉంటుంది

చేయవలసినవి

- నీటిని సంగ్రహించినప్పుడు ఫిల్టర్లను వాడడం ద్వారా మైక్రో ట్యూబులలో పూడిక చేరకుండా ఎక్కువ కాలం మన్నికగా ఉంటాయి.
- దున్నునప్పుడు / అంతర సాగు చేయు సమయంలో మల్లరీ వరుసల మధ్యగల పైపులను మైక్రో ట్యూబులతో సహా ఎత్తి జాగ్రత్త చేయాలి

చేయకూడనివి

- ఆమ్ల, క్షార నీరుగల ప్రాంతాలలో బిందు పారుదల చేయునప్పుడు మైక్రో ట్యూబులలో ఉప్పు చేరి రంధ్రాలు మూసుకుపోతాయి. కావున అలాంటి ప్రదేశాలలో బిందు పద్ధతి పాటించరాదు
- నేల భౌతిక స్థితి సరిగా లేక నీరు ఇంకని ప్రాంతాలలో కూడా బిందు పారుదలను చేపట్టరాదు

పెద్ద పట్టు పురుగుల (ఫ్రాడ) పెంపకపు మల్లీ తోటసాగు సాంకేతికత

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2001

ప్రధాన అంశాలు

- మొక్కలను 90x 90 సెం.మీ. (3x3 అడుగులు), లేదా (150+90)x60 సెం.మీ / (5+3) x 2 అడుగులు స్థలావకాశం గల జంట సాళ్ళ పద్ధతిలో నాటాలి.
- ప్రతి హెక్టారు తోటకు సంవత్సరానికి 20 మె.ట.ల పసుపుల ఎరువు లేదా కంపోస్ట్ ఎరువుతో పాటు, రసాయనిక ఎరువులైన న:భా:పా లను 350:140:140 కిలోల చొప్పున 5 సమ విడతలలో వేయాలి. రసాయన ఎరువులను సూటి ఎరువులుగా వాడడం ఉత్తమం
- వి1, మరియు జి4 వంగడాలు నీటి వసతి గల ప్రదేశాలకు అనువైనవి

అధిక దిగుబడలతో పాటు నాణ్యమైన మల్లీ ఆకు పెద్ద పట్టుపురుగుల పెంపకమునకు అనువుగా ఉంటుంది.

ఖర్చు: రూ. 20,000/- ఎకరానికి
ఖర్చు - ఆదాయం నిష్పత్తి: 1:3 గా ఉంటుంది.

చేయవలసిన \$

- అధిక దిగుబడితో పాటు నాణ్యత గల మల్లీ ఆకులను పొందడానికి ప్రణాళిక ప్రకారం అంతర సాగు మరియు కొమ్మల కోతను చేపట్టాలి

చేయకూడనివి

- ప్రణాళిక ప్రకారము కాకుండా ఆలస్యం చేసినచో ఆకు ముబిలి వ్వధా అవుతుంది మరియు ముందుగా కోసినచో ఎక్కువ లేతగా వుండి పెద్దపురుగుల పెంపకానికి అనువుగా ఉండవు

వర్షాధార ప్రాంతాలలో మల్లీ వృక్షాలుగా పెంపకం చేయు సాంకేతిక పద్ధతి

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2000

ప్రధాన అంశాలు

- వృక్షాలుగా మల్లీ తోట పెంపకమునకు ఎస్-13 రకం మల్లీ వంగడంను 2.4 x 2.4 మీటర్ల స్థలావకాశంతో భూ మట్టం నుండి మొక్కలను 150-180 సెం.మీ ఎత్తులో పొదగా పెంచాలి
- మల్లీ వృక్షాలను వర్షాధార పద్ధతిలో సాగు చేయునప్పుడు హెక్టారుకు సంవత్సరానికి 10 మె.ట.ల పశువుల ఎరువు, రసాయనిక ఎరువులైన నత్రజని, భాస్వరము మరియు పాటాష్లను 50:25:25 కిలోల చొప్పున వేయాలి
- వర్షాకాలం ప్రారంభంలో పచ్చిరొట్ట పంటలను పెంచినచో అదనపు పోషకాలతో పాటు నేల భౌతిక లక్షణాలు మెరుగు పడతాయి
- వర్షాధార సాగుబడి పద్ధతిలో సంవత్సరానికి హెక్టారు తోట నుండి 6-7 మె.ట.ల ఆకు దిగుబడిని పొందవచ్చును
- వృక్షాలుగా సాగు చేసినచో సంవత్సరానికి 4 పంటలను పొందవచ్చును. వృక్షాల తోట నాటిన 3 సంవత్సరముల తరువాత పూర్తి దిగుబడి సామర్థ్యం ఏర్పడుతుంది.

ఉపయోగం

వర్షాధార మరియు నీటి యెద్దడి గల ప్రదేశాలలో వృక్షాలుగా సాగు చేయడం అనుకూలం

ఖర్చు: రూ.20,000/- ఎకరానికి

ఖర్చు - ఆదాయం నిష్పత్తి: 1:1.6

చేయవలసినవి

- నీటి కొరతను తట్టుకోగల మల్లీ వంగడాలను ఎంచుకోవాలి

చేయకూడనివి

- వృక్షాలుగా పెంచినప్పుడు తక్కువ స్థలావకాశంలో నాటకూడదు

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2013

ప్రధాన అంశాలు

- మీటరు ఎత్తుపై నిక్క తొట్టి/ట్యాంక్ ను పెట్టి దాని నుండి పెద్ద ప్లాస్టిక్ పైపులను తోట పాడవునా అమల్లి వాటి నుండి ప్రతి మల్లరీ చెట్ల వరుసకు ఒక సన్నని ప్లాస్టిక్ పైపు మరియు ఎమ్మిటర్స్ ను అమర్చాలి
- నీటి ఎద్దడి, విద్యుత్ సరఫరా సరిగా లేని ప్రాంతాలలో సైతం ఈ సాంకేతిక పద్ధతి ద్వారా పట్టు సాగుకు ఉపయోగపడి పల్లెల్లో ఉద్యోగ అవకాశాలను సృష్టిస్తూ ఆర్థిక స్వావలంబనకు తోడ్పడుతుంది
- ఇది పర్యావరణ హితమైనది. భూగర్భ జల మట్టాలు తరుగుచున్న ప్రాంతాలకు కూడా అనువైనది. విద్యుత్ సరఫరా సరిగా లేని ప్రాంతాలలో కోతలను అధిగమించవచ్చును
- అందుబాటులో వున్న నీటిని పాడుపుగా ఉపయోగించవచ్చును
- రోజుకు 1000 లీటర్ల నీటి వసతి గల రైతు, వృక్షాలుగా అభివృద్ధి పరచిన ఎకరా తోటలోని 680 చెట్లను రోజు విడిచి రోజు నీరు అందిస్తూ సులభంగా సాగు చేయవచ్చును

అధనపు ప్రయోజనాలు:

- నీరు, కూలీలు, విద్యుత్ శక్తి వినియోగంలో ఆదా
- మల్లరీ సాగు ఖర్చు చాలా తక్కువ
- నీటిని 95% వరకు ఆదా చేయవచ్చును

ఉపయోగం

- వృక్షాలుగా పెంచే తోటలకు అనుకూలము
- నీటి కొరత మరియు నీటి ఎద్దడి గల ప్రాంతాలకు అనుకూలము

చేయవలసినవి

- విద్యుత్ శక్తి వున్న సమయంలో నీటిని సేకరించాలి. నాణ్యమైన సరైన డ్రిప్ పైపులను మరియు ఎమ్మిటర్స్ ను ఉపయోగించాలి

చేయకూడనివి

- నాణ్యతలేని డ్రిప్ పైపులను, ఎమ్మిటర్స్ ను ఉపయోగించరాదు

త్రైచింగ్ మరియు మల్చింగ్ పాటించు విధానము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2012

ప్రధాన అంశాలు

- తోటలోని వరుసల మధ్య 1.5 అడుగుల వెడల్పు మరియు 1 అడుగు లోతు కందకాలను వరుస వదిలి వరసలో త్రవ్వాలి
- పట్టు పురుగుల పెంపకంలో మిగిలిన మల్లరీ ఆకులు, కొమ్మలు, పెంటికలు మరియు నిమ్మ, పొంగామియా, గైరిసిడియా మొదలైన పచ్చ ఆకు రొట్టె ఎరువులను కందకాలలో నింపి వాటిని మట్టితో కప్పాలి
- వర్షాలు ప్రారంభమయ్యే జూన్ మరియు అక్టోబర్ నెలల్లో మల్లరీ తోటలలో పచ్చిరొట్టె పంటలను పెంచి పుష్పించడానికి ముందుగా వాటిని కూడా కందకాలలో వేసి మట్టికప్పాలి

ఉపయోగం

తోటలోని వరుసల మధ్యలో త్రవ్విన కందకాలు వర్షపు నీరు సంరక్షణకు తోడ్పడి కందకాలలోని అవశేషాలు మగ్గి పోషక విలువలు గల ఎరువుగా మార్పు చెందుతాయి

ప్రయోజనాలు

- నేల లోపలి పొరలలో పట్టు సాగు అవశేషాలను వేయడం వలన పోషకాలు అందుబాటుతో పాటు నీటి పరిరక్షణకు కూడా తోడ్పడుతుంది
ఖర్చు: రూ. 15000/- ఎకరానికి,
ఖర్చు - ఆదాయాల నిష్పత్తి -: 1:1.54

చేయవలసినవి

- తాజాగా ఎండిపోని కొమ్మలను, ఆకులను కందకాలలో మల్చింగ్ చేయడానికి ఉపయోగించాలి.
- కందకాలలో ఆకులను, కొమ్మలను వేసిన పిదప మట్టితో కప్పాలి.

చేయకూడనివి

- కందకాలలో అవశేషాలను వేసిన పిదప కప్పకుండా వదలకూడదు.

ఆకులపై పిచికారి చేయు బహుళ పోషకాల మిశ్రమ ద్రావణము

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2011

ప్రధాన అంశాలు:

- పోషణ్ అనేక పోషకముల మిశ్రమం
- పోషణ్ ద్రావణమును ఆకులపై పిచికారి చేసినప్పుడు ఆకు నాణ్యతతో పాటు ఆకు దిగుబడి సుమారుగా 20 శాతం వరకు అధికమౌతుంది
- పోషణ్ పిచికారి చేసిన తోటలోని ఆకులను మేతగా వాడడం వలన పట్టు పురుగులు ఆరోగ్యంగా, ధృఢంగా పెరిగి అధిక దిగుబడి పట్టు గూళ్ళ పంటతో పాటు అధిక కవచం తూకం కలిగి నాణ్యమైనవిగా ఉంటాయి

తయారీ మరియు వాడక విధానం

- ఒక లీటర్ పోషణ్ ద్రావణమును 140 లీటర్ల నీటిలో కలిపి ఎకరం తోటలో పిచికారి చేయాలి. (1 లీటరు నీటికి 7 మి.లీల పోషణ్)
- ప్రతి పంటకు ఒక సారి పిచికారి సరిపోతుంది
- తోట కత్తిరించిన / ఆకు కోసిన 25-30 రోజుల మధ్యలో ఉదయం 8-11 గంటల మధ్య ఆకులన్నీ తడిచేలా పిచికారి చేయాలి

ఉపయోగం

ఆకులలో పోషకాల కొరత నివారణతో అధిక దిగుబడికి దోహద పడుతుంది.

ఖర్చు: రూ.250/- ప్రతి పంటకు / ఎకరానికి

ఖర్చు - ఆదాయాల నిష్పత్తి : 1:7

సురక్షితకాలం : పిచికారి చేసిన 48 గంటల తరువాత మేతగా వాడాలి

చేయవలసినవి

- ఉదయం చల్లని వేళల్లో పిచికారి చేయాలి
- పిచికారి చేసిన 6 గంటలలోపు వర్షం పడినచో తిరిగి పిచికారి చేయలి
- నీటి వసతి గల తోటలకు సిఫారస్సు చేయబడినది

చేయకూడనివి

- గాలి వీచు దిశకు వ్యతిరేక దిశలో పిచికారి చేయరాదు

పట్టు వినర్జకాలతో కంపోస్టింగ్ మరియు వర్మీ కంపోస్టింగ్

సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 1995

ప్రధాన అంశాలు

- ప్రతి హెక్టారు మల్లరీ సాగుతో 12-17 మె.ట.ల నేలలో మగ్గి పోయే అవశేషాలు కంపోస్టింగ్ చేయడానికి లభ్యమౌతాయి
- 15 అడుగుల పొడవు, 5 అడుగుల వెడల్పు, 3 అడుగుల లోతుగల కంపోస్ట్ గుంతలను ఎత్తైన నీడ గల ప్రదేశంలో త్రవ్వాలి
- అవశేషాలను గుంతలలో పారలు పారలుగా పేర్చి, ప్రతి పొరపై పేడ నీళ్ళను, మట్టిని చల్లాలి
- నేల మట్టును నుండి 1-1.5 అడుగుల ఎత్తువరకు అవశేషాలతో నింపి, పేడ లేదా మట్టితో అలకాలి
- పాక్షికంగా మూగిన తరువాత వానపాములను వదిలించుకో అవశేషాలు తక్కువ కాలంలో సేంద్రియం ఎరువుగా మార్చబడుతాయి

ఉపయోగం

పట్టు పరిశ్రమలో ఏర్పడే అవశేషాలను కంపోస్టింగ్ మరియు వర్మీ కంపోస్టింగ్ ద్వారా అధిక పోషక విలువలు గల సేంద్రియం ఎరువుగా తక్కువ కాలంలో మార్చవచ్చును

ప్రయోజనాలు

- మామూలు కంపోస్టింగ్ పద్ధతిలో అవశేషాలు మగ్గి ఎరువుగా మారడానికి 9-12 నెలలు ఎట్టగా, ఈ పద్ధతిలో 4-5 నెలల్లోనే మగ్గి ఎరువు తయారౌతుంది

చేయవలసినవి

- కంపోస్ట్ గుంతలలో సుమారుగా 30% తేమను నిర్వహించడానికి మధ్య మధ్యలో నీటిని చిలకరిస్తూ వుండాలి
- కంపోస్ట్ గుంతలపై నీడను ఏర్పరచడానికి ఆన్ బెస్టాస్ / కొబ్బరి/తాటి ఆకులతో పై కప్పు వేయాలి

చేయకూడనివి

- వర్మీ క్యాస్ట్లు ఏర్పడిన తరువాత గుంతలపై నీటిని చల్లరాదు

నవీన్య : వేరు కుళ్ళురోగ నియంత్రణ జెషదము

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2011

ప్రధాన అంశాలు

- నిర్దిష్ట లక్ష్యముతో పనిచేయు, మొక్కలనుండి తయారు చేయబడిన పర్యావరణ స్నేహపూర్వక పదార్థం
- మొక్కలకు ఉపయోగపడే సూక్ష్మ జీవులకు హాని చేయదు
- వాడకం సులభం మరియు 2 సంవత్సరముల కాల పరిమితి ఉంటుంది

తయారీ మరియు వాడక విధానం

- వేరు కుళ్ళురోగ లక్షణాలైన వాడిపోవుచున్న/ ఎండిపోయిన కొమ్మలు గల మొక్కలను అడుగు ఎత్తులో కత్తిరించాలి. మొక్క చుట్టు వెడలైన బోదెలు / పాదులు తీయాలి
- లీటరు నీటికి 10 గ్రాముల నవీన్య పొడిని కలిపిన ద్రావణమును మొక్కపాదులో ఒక్కో మొక్కకు ఒక లీటరు ద్రావణము చొప్పున పోయాలి. (1 కీలో నవీన్య పొడి 100 లీటర్ల నీటిలో కలిపిన ద్రావణము 100 మొక్కలకు సరిపోతుంది). పై ద్రావణమును ప్రతి మొక్కపై లీటరు ద్రావణం చొప్పున పోయాలి
- ద్రావణము పోసిన పిదప బోదెలను మట్టితో కప్పాలి
- రోగ గ్రస్త మొక్కలతో పాటు పరిసరాలలోని మొక్కలకు కూడా పై విధంగా చేయాలి

ఉపయోగం

వేరు కుళ్ళురోగ నియంత్రణకై ఉపయోగించాలి.

ఖర్చు: రూ.300/- 500 గ్రాములు, (50 మొక్కలకు)

ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి : 1:4.5

చేయవలసినవి

- పూర్తిగా ఎండిపోయిన చెట్లను వేర్లతో సహా పెరికి కాల్చివేయాలి.
- 0.4% నవీన్య ద్రావణముతో 15 నిమిషాల పాటు వుంచిన కొత్త నారు మొక్కలను తిరిగి నాటాలి
- వేరు కుళ్ళురోగ లక్షణాలు కనిపించిన ప్రారంభదశలోనే చికిత్స చేయాలి

చేయకూడనివి

- నవీన్య చికిత్స తరువాత 3-4 రోజుల పాటు నీరు పెట్టరాదు
- నవీన్యను తేమ గల ప్రదేశాలలో నిల్వచేయరాదు
- పిల్లలకు అందుబాటులో ఉంచరాదు

నీమాహారి :

మల్లలీలో వేరు కంటిరోగ నియంత్రణ జెషదము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2012

ప్రధాన అంశాలు

- నిర్దిష్ట లక్ష్యముతో పనిచేయు పర్యావరణ స్నేహపూర్వక పదార్థం
- నేలలోని మంచి చేయు సూక్ష్మజీవులకు హాని చేయదు
- వేర్లతో సులభంగా సంగ్రహించబడుతుంది
- నేలలో నులిపురుగుల పెరుగుదల, పునరుత్పత్తిని అరికడుతుంది
- వాడకం సులభం మరియు 2 సంవత్సరముల కాల పరిమితి ఉంటుంది

తయారీ మరియు వాడక విధానం

- 16 కిలోల నీమాహారి పొడిని 160 కిలోల మాగిన పశువుల ఎరువుతో చేర్చి భాగా కలపాలి
- తోటలోని చెట్ల వరుసల మధ్య వేర్లకు దగ్గరగా 15 సెం.మీ. లోతు గల పొదులను తీసి అందులో నీమాహారి మిశ్రమాన్ని వేసి మట్టి కప్పివేయాలి
- మొదటి చికిత్స చేసిన 70-80 రోజుల తరువాత 2వ సారి పై విధంగానే నీమాహారి తో చికిత్స చేయాలి
- 2వ చికిత్స చేసిన 140-150 రోజుల తరువాత నులిపురుగుల సంక్రమణ ఎక్కువగా వున్నచో (> 50 కంతులు / మొక్కకు) 3వ సారి పై విధంగానే చికిత్స చేయాలి

ఉపయోగం

వేరు కంటి రోగ నియంత్రణకు ఉపయోగించాలి.

ఖర్చు: రూ. 100/- ఒక కిలోకు

ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి: . 1:2.2

చేయవలసినవి

- చికిత్స చేసిన వెంటనే మధ్యస్థంగా నీరు పెట్టాలి
- ప్రారంభదశలో రోగ నియంత్రణ సులభం, నేలలో సేంద్రియ కర్తనము పెంచడానికి కంపోస్ట్ సేంద్రియ ఎరువులను ఎక్కువగా వాడాలి
- రోగ గ్రస్త ప్రాంతాలలో వాడిన పనిముట్లను శుభ్రం చేయాలి

చేయకూడనివి

- తేమ, తడి గల ప్రదేశాలలో నిల్వచేయరాదు
- పిల్లలకు అందుబాటులో ఉంచరాదు
- రోగ గ్రస్త తోటలనుండి నీరు బయటికి పారకుండా జాగ్రత్తలు

మ్యూకోనెల్లికొక్కున్ హిర్క్యుటన్ - తుక్ర సమగ్ర తెగులు నియంత్రణ

• సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 1990

ప్రధాన అంశాలు

- మ్యూకోనెల్లికొక్కున్ హిర్క్యుటన్ అనే రసం పీల్చే పిండినల్లి ద్వారా సోకుతుంది
- ఇది వివిధ ఇతర మొక్కలపై జీవిస్తుంది
- సంవత్సరం పొడవునా ఆశించినప్పటికీ వేసవిలో వీటి తీవ్రత ఎక్కువ
- ప్రతి ఎకరం నుండి సంవత్సరంలో సుమారుగా 1800 కిలోల ఆకు నష్టం కలిగిస్తుంది
- గ్రుడ్ల సంఖ్య 300-500, పొదిగే సమయం 6-9 రోజులు, కోశస్థ దశ 23-27 రోజులు, పూర్తి జీవిత కాలం 30-36 రోజులు

నియంత్రణ పద్ధతులు

భౌతిక పద్ధతి

- రోగ గ్రస్థ కొమ్మల భాగాలను కత్తిరించి, సంచితో సేకరించి కాల్చివేయాలి. లేదా 0.5% నబ్బు ద్రావణంలో ముంచాలి

రసాయనిక పద్ధతి

- 0.2% డిడివిపి (76% ఇసి) 2.63 మి.లీల ను వీటరు నీటికి కలిపిన ద్రావణమును తోట కత్తిరించిన 15-20 రోజుల తరువాత పిచికారి చేయాలి
- సురక్షిత కాలం: పిచికారి చేసిన 15-17 రోజుల తరువాత ఆకును మేతగా ఉపయోగించవచ్చును

జీవనియంత్రణ పద్ధతి :

- ఎకరానికి 250 క్రిప్టోలిమస్ మాంట్రిజరి ఈగలను లేదా 500 స్పైమినస్ కాక్సివారా ఈగలను రెండు విడుతలలో 6 నెలల వ్యవధిలో వదలాలి

ఉపయోగం

ఈ పద్ధతిలో తుక్రా (పింక్ పిండినల్లి) చీడను నియంత్రించవచ్చును.

ఖర్చు: రూ.800/- ఎకరానికి / సంవత్సరానికి

ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి: .1:4

చేయవలసినవి

- పట్టు పురుగులు 4వ జ్వరానికి చేరిన వెంటనే తోటలో కొమ్మల చివర్లను తుంచాలి
- చల్లని సమయంలోనే కీటక నాశక ఔషధాలను పిచికారి చేయాలి
- కీటక నాశక మందులను పిచికారి చేసిన 15 రోజుల తరువాతనే జీవ నియంత్రణ కీటకాలను వదలాలి.

చేయకూడనివి

- గాలికి వ్యతిరేక దిశలో పిచికారి చేయరాదు. జీవ నియంత్రణ కీటకాలను వదిలిన తరువాత కీటకనాశక మందులను పిచికారి చేయరాదు

బొప్పాయి పిండినల్లి :

ఫ్లారాకోక్కున్ మార్జినాటస్ - జీవ నియంత్రణ పద్ధతి

• సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2010

ప్రధాన అంశాలు

- ఈ చీడ మెక్సికో దేశం నుండి సంక్రమించినది
- మన దేశంలో మొదటగా 2009లో తమిళనాడులో గుర్తించబడి, అధిక నష్టాన్ని కలుగజేసి, పక్కరాష్ట్రాలకు కూడా వ్యాపించింది
- ఇది వివిధ రకాల మొక్కలపై జీవిస్తుంది
- గ్రుడ్ల సంఖ్య 400-600, పాదిగే సమయం 8-10 రోజులు, కోశస్థ దశ 22-25 రోజులు, పూర్తి జీవిత కాలం 30 - 35 రోజులు

నియంత్రణ పద్ధతులు

భౌతిక పద్ధతి

- రోగ గ్రస్త కొమ్మలను సెకేచర్తో కత్తిరించి, పాలిథిన్ సంచితో సేకరించి తోటలోని ఒక మూలలో పేర్చాలి

జీవనియంత్రణ పద్ధతి:

- అసిరోపాగస్ పపాయ్ నింప్ పారాసిటాయిడ్ లను ఎకరానికి ఒక వయల్ చొప్పున (సుమారుగా 100 కీటకాలు) రోగ గ్రస్త తోటలో వదలాలి. మరియు ఇతర రకాల

ఉపయోగం

బొప్పాయి పిండినల్లి చీడను నియంత్రిస్తుంది.

పారాసిటాయిడ్స్ లభ్యత

- బెంగళూరులోని నేషనల్ బ్యూరో ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ ఇన్వెక్ట్ రిసెర్చ్ (ఎన్.వి.ఐ.ఐ.ఆర్.) లో ఉచితంగా లభిస్తాయి

చేయవలసినవి

- మల్లరీ తోటలలో ఈ జీవ నియంత్రణ కీటకాల జనాభా ఎక్కువ గా వృద్ధి చెందేలా చూడాలి

చేయకూడనివి

- బొప్పాయి పిండి నల్లి ఆశించిన తోటలలో కీటకనాశని మందులను పిచికారి చేయరాదు
- జీవ నియంత్రణ కీటకాలు మమ్మిప్రైడ్ అయిన అతిథేయ మొక్కలైన పార్థినియం, జాట్రిఫా లాంటి వాటిని పెరికి వేయరాదు

ఆకు చుట్టు కీటకము : శ్రీపానియా ఫల్స్‌రులెంటాలిస్

- సమగ్ర నియంత్రణ

సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1997

ప్రధాన అంశాలు

- ఆకు చుట్టు కీటకం వర్షాకాలం మరియు శీతాకాలంలో మాత్రమే ఆశిస్తుంది. జూన్ - ఫిబ్రవరి వరకు ఆశించినను సెప్టెంబర్, అక్టోబర్ మరియు నవంబర్ నెలలో దీని తీవ్రత ఎక్కువగా వుంటుంది
- గ్రుడ్ల సంఖ్య 80-150, పొదిగే సమయం 2-3 రోజులు
- పూవా దశ 7-9 రోజులు, పూర్తి జీవిత కాలం 17-24 రోజులు

నియంత్రణ పద్ధతులు

భౌతిక పద్ధతి

- కీటకాలు ఆశించిన మొక్కలను 0.5% సబ్బు ద్రావణంలో ముంచి గానీ లేదా వాటని నలిపి చంపివేయాలి

రసాయన పద్ధతి

- 0.15% డిడివిపి (76% ఇ.సి) - 2 మి.లీ. డిడివిపి ని 1 లీటరు నీటిలో కలిపిన ద్రావణమును తోట కత్తిరించిన 12 రోజుల తరువాత పిచికారి చేయాలి

సురక్షిత కాలం

- పిచికారి చేసిన 15 రోజులు తరువాత ఆకును మేతగా వాడాలి

జీవ నియంత్రణ పద్ధతి

- ప్రతి ఎకరా తోటకు, ప్రతి పంటకు 4 ట్రైకోగ్రమ్మా ఖిలోనిస్ ఎగ్ పారాసిటాయిడ్ ట్రైకోకార్డాలను కట్టాలి (జూలై నుండి ఫిబ్రవరి వరకు)

ఉపయోగం

ఆకు చుట్టు కీటకమును సమగ్రముగా నియంత్రించ వచ్చును

ఖర్చు: రూ. 800/- ఎకరానికి / సంవత్సరానికి

ఖరు - ఆదాయాల నిష్పత్తి : 1:4

చేయవలసినవి

- మల్లరి తోటలో లోతుగా దున్నాలి. పూవాలు బయటపడి పక్షులకు ఆహారమౌతాయి
- కీటక నాశినిని పిచికారి చేసిన 15 రోజుల తరువాత జీవనియంత్రణ కారకాలను వదలాలి, కీటకనాశిని ఔషధాలను చల్లని వేళల్లో పిచికారి చేయాలి

చేయకూడనివి

- జీవ నియంత్రణ కీటకాలను వదిలిన తరువాత కీటకనాశిని మందులను పిచికారి చేయరాదు
- గాలికి వ్యతిరేక దిశలో కీటకనాశిని మందులను పిచికారి చేయరాదు

గొంగళి పురుగు : స్వెలారిక్టియా ఓజ్లిఖా - సమగ్ర నియంత్రణ

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1995 - 1996

ప్రధాన అంశాలు

- గొంగళి పురుగులు తోటలో చెదురు మదురుగా ఆశిస్తూ పూర్తి ఆకులను తినేస్తాయి
- ఋతుపవనాల ప్రారంభంతో మొదలై ఫిబ్రవరి నెల వరకు ఆశించును
- గ్రుడ్ల సంఖ్య 1000-1200, పాదిగే సమయం 5-7 రోజులు
- లార్వా దశ 20-30 రోజులు, ప్యూపా దశ 12-14 రోజులు, పూర్తి జీవిత కాలం 45-51 రోజులు

నియంత్రణ పద్ధతులు

భౌతిక పద్ధతి

- గ్రుడ్ల సముదాయము గల ఆకులు, కొమ్మలను సేకరించి నాశనం చేయాలి. లోతుగా దుక్కిడున్నచో ప్యూపాలు బయటపడి పక్షులకు ఆహారంగా మారుతాయి. కాలువ నిండా నీరు పెట్టినచో ప్యూపాలు నశింప బడతాయి

రసాయన పద్ధతి

- తోట కత్తిరించిన 12-15 రోజుల మధ్యలో 0.15% డిడివిపి (76% ఇ.సి) - 2 మి.లీ. డిడివిపి 1 లీటరు నీటిలో కలిపిన ద్రావణమును పిచికారి చేయాలి

సురక్షిత కాలం

- పిచికారి చేసిన 15 రోజుల తరువాత ఆకును మేతగా వాడాలి

జీవ నియంత్రణ పద్ధతి

- ప్రతి ఎకరా తోటకు, ప్రతి పంటకు 4 ట్రైకోగ్రమ్మా ఖిలోనిస్ ఎగ్ పారాసిటాయిడ్ ట్రైకో కార్మలను కట్టాలి

ఉపయోగం

గొంగళి పురుగులను సమగ్రముగా నియంత్రించ వచ్చును

ఖర్చు: రూ. 1000/- ఎకరానికి/ సంవత్సరానికి

ఖర్చు - ఆదాయాల నిష్పత్తి : 1:3

చేయవలసినవి

- మల్లరీ తోటలో లోతుగా దున్నాలి. ప్యూపాలు బయటపడి పక్షులకు ఆహారమౌతాయి
- కీటక నాశినిని పిచికారి చేసిన 15 రోజుల తరువాత ట్రైకోకార్మలను కట్టాలి.

చేయకూడనివి

- ట్రైకోకార్మలను కట్టిన తరువాత కీటకనాశిని మందులను గాలికి వ్యతిరేక దిశలో పిచికారి చేయరాదు.

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2016

ప్రధాన అంశాలు

- అనేక రకాల పంటలపై ఆశించు కీటకాలను వేటాడే విస్తృత శ్రేణికి చెందినవి, క్రెసోఫిడ్స్
- క్రెసోఫెర్లా మరియు మల్లాడ్ స్పెసిస్ లు క్రెసోఫిడ్ రకాలలో ముఖ్యమైవి
- ప్రాధ దశ కీటకాలు ఆకు పచ్చ రంగులో వలలాంటి రెక్కలను కలిగి పుష్పాలపరాగ రేణువులలోని చక్కర పదార్థాలను తింటాయి
- ప్రతి కీటకము 600-800 గ్రుడ్లను చిన్న చిన్న సముదాయాలుగా ఆకులపై, రెమ్మల ఇతర భాగాలపై పెడతాయి. ఒక్కోసారి తెగుళ్ళ దగ్గరగా పెట్టి 3-4 రోజులలో పిల్లలు బయటికి వస్తాయి
- వీటి లార్వాలు త్రిప్స్ పై మరియు ఇతర కీటకాల శరీరాలపై అప్పుడే బయటికి వచ్చిన లెవిడోస్పైరాకు చెందిన లార్వాలను సుమారు 8-10 రోజులు తింటాయి
- చివరిలో పట్టుతో కూడిన గూళ్ళను కట్టి వాటి నుండి 5-7 రోజులకు ప్రాధ పురుగులు ఉద్భవిస్తాయి
- జీవిత చక్రం 16-21 రోజులలో పూర్తి అవుతుంది. మగ కీటకాలు 30-35 రోజులు జీవించగా ఆడ కీటకాలు 60 రోజుల వరకు జీవిస్తాయి

సిఫారసు

- ప్రతి విడతకు ఎకరానికి 1000 గ్రుడ్ల చొప్పున ఒక వారం వ్యవధిలో 2 సార్లు విడుదల చేయాలి
- వీటి గ్రుడ్లు, గ్రుడ్ల కార్ములుగా అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఈ కార్ములను కొమ్మల చివర్లలో కట్టాలి

క్రెసోఫిడ్స్ మల్లరీ తోటలను ఆశించే త్రిప్స్ మరియు సున్నితమైన శరీరా భాగాలు కలిగిన ఫైట్స్ లాంటి వాటిని నిర్మూలిస్తాయి.

చేయవలసినవి

- ఒక వేళ రసం పీల్చు త్రిప్స్ తీవ్రత ఎక్కువగా వున్నచో తోట కత్తిరించిన 12-15 రోజుల మధ్యలో లీటర్ నీటికి 3 మి.లీ. రోగర్ కలిపిన ద్రావణమును పిచికారి చేసి, 5-10 రోజుల తరువాత క్రెసోఫిడ్స్ కార్ములను కట్టాలి

చేయకూడనివి

- క్రెసోఫిడ్స్ ను వదిలిన తరువాత ఏలాంటి క్రిమి సంహారక మందులను పిచికారి చేయరాదు.

పట్ట పురుగుల రకాలు

సియస్ఆర్ 2 X సియస్ఆర్4

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 1997

ముఖ్య లక్షణాలు

- అధిక దిగుబడినిచ్చు సింగిల్ హైబ్రిడ్
- లారవాలు నీలం తెలుపు రంగులో మచ్చలు లేకుండా వుంటాయి
- లారవాదశ కాలం : 23-24 రోజులు
- పట్టు గూళ్ళు మీగడ తెలుపు రంగులో వేరుశనగ ఆకారంలో మధ్యస్థ గైన్స్ కలిగి వుంటాయి
- పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి : 65-70 కిలోలు -100 గ్రుడ్లకు
- ప్యూపా దశ శాతము : >90
- ముడి పట్టు రికవరి : 17-18%
- దారం తీయు శాతం : 86-90%
- పట్టు దారం పొడవు : 1000 మీటర్లు
- ముడి పట్టు నాణ్యత : 2 A- 3A
- రెండిట్టా : 5.5-6.0
- పట్టు రైతులకు స్థిరమైన మరియు లాభసాటి దిగుబడి లభిస్తుంది

సిఫారస్సు

- కర్ణాటక, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, తెలంగాణ, తమిళనాడు, ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్ మరియు మహారాష్ట్రలోని నీటి వనతి గల పట్టు రైతులకు సిఫారస్సు చేయబడినది.

మంచి ఫలితాలకై నూచనలు

- సిఫారస్సు చేసిన పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి.

సియస్ఆర్ 16 X సియస్ఆర్ 17

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 1997

ముఖ్య లక్షణాలు

- అధిక దిగుబడినిచ్చు సింగిల్ హైబ్రిడ్
- లార్వాలు నీలం తెలుపు రంగులో మచ్చలు కలిగి వుంటాయి
- లార్వాదశకాలం : 23-24 రోజులు
- పట్టు గూళ్ళు మీగడ తెలుపు రంగులో వేరుశనగ ఆకారంలో మధ్యస్థ రైన్స్ కలిగి వుంటాయి
- పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి : 65-70 కిలోలు/100 గ్రుడ్లకు
- పూర్వ దశ శాతము : >90%
- ముడి పట్టు లికవరి : 18-19%
- దారం తీయు శాతం : 86-90%
- పట్టు దారం పొడవు : 1050 మీటర్లు
- ముడి పట్టు నాణ్యత : 2A-3A
- రెండిట్టా : 5.5-6.0
- సియస్ఆర్ 2 x సియస్ఆర్ 4 రకానికి ప్రత్యామ్నాయం

సిఫారస్సు

- కర్ణాటక, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, తెలంగాణ, తమిళనాడు, ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్ మరియు మహారాష్ట్రలోని నీటి వసతిగల పట్టు రైతులకు సిఫారస్సు చేయబడినది.

మంచి ఫలితాలకై సూచనలు

- సిఫారస్సు చేసిన పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి.

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2000

ముఖ్య లక్షణాలు

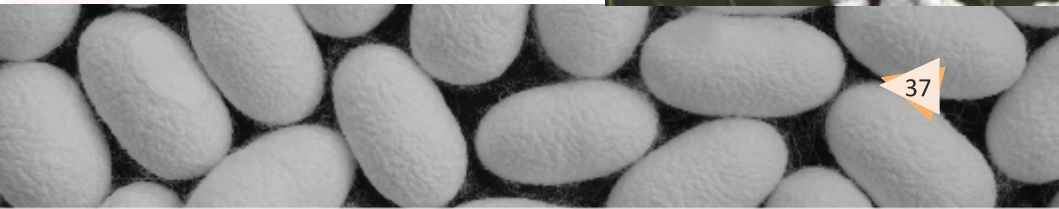
- అధిక దిగుబడినిచ్చు డబల్ హైబ్రిడ్
- లార్వాలు నీలం తెలుపు రంగులో మచ్చలు కలిగి వుంటాయి
- లార్వాదశ కాలం : 23-24 రోజులు
- పట్టు గూళ్ళు మీగడ తెలుపు రంగులో వేరుశనగ ఆకారంలో మధ్యస్థ రైన్స్ కలిగి వుంటాయి
- పట్టు గూళ్ళు దిగుబడి : 70-75 కిలోలు/100 గ్రుడ్లకు
- పూర్వ దశ శాతము : >90
- ముడి పట్టు లికవరి : 18-19%
- దారంతీయు శాతం : 86-90%
- పట్టు దారం పొడవు : 1100 మీటర్లు
- ముడి పట్టు నాణ్యత : 2A-3A
- రెండిట్టా : 5.3-6.0
- పట్టురైతులకు స్థిరమైన పంట మరియు లాభసాటి దిగుబడి లభిస్తుంది
- విత్తనపు గూళ్ళ పెంపకం సులభం మరియు పట్టు గ్రుడ్ల లికవరీ ఎక్కువ

సిఫారస్సు

- భారతదేశంలో నీటి వసతి గల పట్టు రైతులందరికీ సిఫారస్సు చేయబడినది.

మంచి ఫలితాలకై సూచనలు

- సిఫారస్సు చేసిన పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి.

చామరాజు

(సియస్ఆర్ 50 X సియస్ఆర్ 51)

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2012

ముఖ్య లక్షణాలు

- అధిక దిగుబడినిచ్చు బలమైన సింగిల్ హైబ్రిడ్
- లార్వాలు నీలం తెలుపు రంగులో మచ్చలు కలిగి వుంటాయి
- లార్వాదశ కాలం : 23-24 రోజులు
- పట్టు గూళ్ళు మీగడ తెలుపు రంగులో వేరుశనగ ఆకారంలో మధ్యస్థ రైన్స్ కలిగి వుంటాయి.
- పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి : 70-75 కిలోలు/100 గ్రుడ్లకు
- పూర్వపాదశ శాతము : >90%
- ముడి పట్టు లికవరి : 19-20%
- దారంతీయు శాతం : 86-90%
- పట్టు దారం పొడవు : 1150 మీటర్లు
- ముడి పట్టు నాణ్యత : 2A-3A
- రెండిట్టా : 5.0-5.5

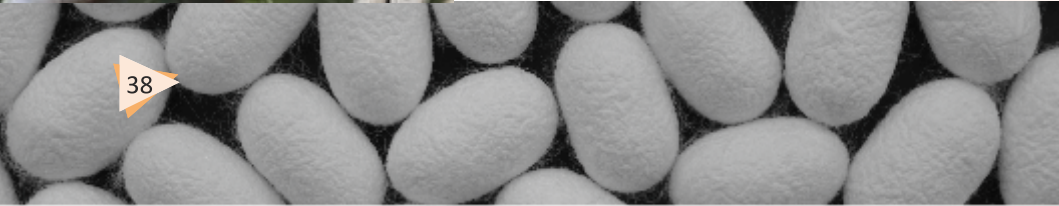

సిఫారస్సు

- భారతదేశంలో నీటి వసతి గల పట్టు రైతులందరికీ, ముఖ్యంగా ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులకు సిఫారస్సు చేయబడినది

నుంచి ఫలితాలకై సూచనలు

- సిఫారస్సు చేసిన పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2012

ముఖ్య లక్షణాలు

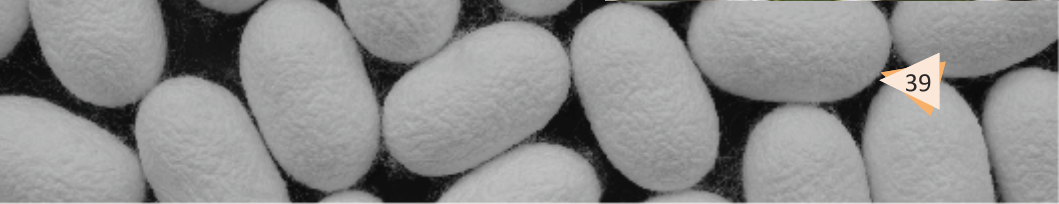
- అధిక దిగుబడినిచ్చు డబుల్ హైబ్రిడ్
- లార్వాలు నీలం తెలుపు రంగులో మచ్చలు కలిగి వుంటాయి
- లార్వాదశ కాలం : 23-24 రోజులు
- పట్టు గూళ్ళు మీగడ తెలుపు రంగులో వేరుశనగ ఆకారంలో మధ్యస్థ రైస్ కలిగి వుంటాయి
- పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి : 70-75 కిలోలు/100 గ్రుడ్లకు
- పూర్వ దశ శాతము : >90%
- ముడి పట్టు లికవరి : 19-20%
- దారం తీయు శాతం : 86-90%
- పట్టు దారం పొడవు : 1100 మీటర్లు
- ముడి పట్టు నాణ్యత : 2A-3A
- రెండిట్టా : 5.0-5.5
- వాణిజ్య పట్టు పురుగుల పెంపకదారులకు స్థిరమైన లాభసాటి దిగుబడినిస్తుంది

సిఫారస్సు

- భారతదేశంలో నీటి వసతి గల పట్టు రైతులందరికీ సిఫారస్సు చేయబడినది.

మంచి ఫలితాలకై సూచనలు

- సిఫారస్సు చేసిన పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి.

జి 11 X జి 19

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2014

ముఖ్య లక్షణాలు

- పాక్షిక వనరులతో కూడా అధిక దిగుబడినిచ్చు డబల్ హైబ్రిడ్
- లార్వాలు నీలం తెలుపు రంగులో మచ్చలు లేకుండా వుంటాయి
- లార్వాదశ కాలం : 23-24 రోజులు
- పట్టు గూళ్ళు మీగడ తెలుపు రంగులో వేరుశనగ ఆకారంలో మధ్యస్థ రైన్స్ కలిగి వుంటాయి.
- పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి : 65-70 కిలోలు/100 గ్రుడ్లకు
- పూర్వాదశ శాతము : >90%
- ముడి పట్టు లికవరి : 17-18%
- దారం తీయు శాతం : 86%
- పట్టు దారం పొడవు : 950 మీటర్లు
- ముడి పట్టు నాణ్యత : 2A-3A
- రెండిట్టా : 5.5-6.0
- అధిక జీర్ణశక్తితో పాటు ఎక్కువ పురుగుల సంఖ్య ఉండును
అన్ని ప్రాంతాలకు, అన్ని ఋతువులకు అనువైనది

సిఫారస్సు

- భారతదేశంలోని అన్ని ప్రాంతాల పట్టు రైతులకు సిఫారస్సు చేయబడినది

నుంచి ఫలితాలకై సూచనలు

- సిఫారస్సు చేసిన పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2015

ముఖ్య లక్షణాలు

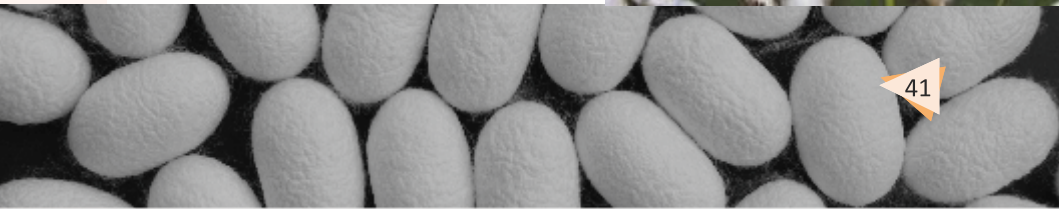
- అధిక దిగుబడినిచ్చు సింగిల్ హైబ్రిడ్
- లార్వాలు నీలం తెలుపు రంగులో మచ్చలు కలిగి వుంటాయి
- లార్వాదశ కాలం : 23-24 రోజులు
- పట్టు గూళ్ళు మీగడ తెలుపు రంగులో వేరుశనగ ఆకారంలో మధ్యస్థ గైన్స్ కలిగి వుంటాయి.
- పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి : 70-75 కిలోలు/100 గ్రుడ్లకు
- ప్యూపా దశ శాతము : >90%
- ముడి పట్టు లికవరి : 19-20%
- దారం తీయు శాతం : 86-90%
- పట్టు దారం పొడవు : 1100 మీటర్లు
- ముడి పట్టు నాణ్యత : 2A-3A
- రెండిట్టా : 5.0-5.2
- అన్ని ఋతువులలో అధిక దిగుబడినిచ్చే సామర్థ్యం కలదు

సిఫారస్సు

- భారతదేశంలో అన్ని వాతావరణ పరిస్థితులకు అనువైనది

మంచి ఫలితాలకై సూచనలు

- సిఫారస్సు చేసిన పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి

కోలార్ గోల్డ్

(ప్యూర్ మైసూరు X సియన్ఆర్ 2)

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2000

ముఖ్య లక్షణాలు

- అధిక దిగుబడినిచ్చు, రోగాలను తట్టుకోగల సంకరజాతి హైబ్రిడ్
- లార్గాలు నీలం తెలుపు రంగులో మచ్చలు లేకుండా వుంటాయి
- లార్గాదశకాలం : 24 రోజులు
- పట్టు గూళ్ళు పసుపు పచ్చరంగులో తక్కువ ప్లాస్తో అండాకారంలో మధ్యస్థ రైస్ కలిగి వుంటాయి
- చివరి పొరవరకు దారంనిచ్చు సామర్థ్యం కలదు
- పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి : 60 కిలోలు/100 గ్రుడ్లకు
- ప్యూరా దశ శాతము : >95.4%
- ముడి పట్టు లికవరి : 13.4%
- దారంతీయు శాతం : 84-85%
- పట్టు దారం పొడవు : 800-900 మీటర్లు
- రెండిట్టా : 6.0-7.0
- వాణిజ్యరైతులకు స్థిరమైన మరియు లాభసాటి దిగుబడినిస్తుంది
- రైతులు సులభంగా పెంపకం చేయవచ్చును

సిఫారస్సు

- దక్షిణ భారతదేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల పట్టు రైతులు సంవత్సరం పొడవునా పెంచడానికి సిఫారస్సు చేయబడినది

మంచి ఫలితాలకై సూచనలు

- సిఫారస్సు చేసిన పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2015

ముఖ్య లక్షణాలు

- అధిక దిగుబడినిచ్చు, రోగాలను తట్టుకోగల సంకరజాతి హైబ్రిడ్
- లార్వాలు నీలం తెలుపు రంగులో మచ్చలు లేకుండా వుంటాయి
- లార్వాదశ కాలం : 22-23 రోజులు
- పట్టు గూళ్ళు లేతపసుపు పచ్చరంగులో తక్కువ ప్లాన్ తో అండాకారంలో మధ్యస్థ గ్రైన్స్ కలిగి వుంటాయి
- చివరి పొరవరకు దారనిచ్చు సామర్థ్యం కలదు
- పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి : 75-85 కిలోలు/100 గ్రుడ్లకు
- పూర్ణపాదశ శాతము : >90%
- ముడి పట్టు లికవరి : 14.8 %
- దారం తీయు శాతం : 85-90%
- పట్టు దారం పొడవు : 910-960 మీటర్లు
- రెండిట్టా : 6.0-6.5
- పట్టు మంచి టెనాసిటీ (>3.7 గ్రాములు/డి) సాగే గుణం (>22) మరియు కొహిషన్ (>60 స్ట్రాక్స్), కలిగి వుండడం వలన మల్టీ ఎండ్ మరియు ఆటోమేటిక్ లీలింగ్ యంత్రాల ద్వారా లీలింగ్ చేయబడు సామర్థ్యం కలదు
- ముడి పట్టు నాణ్యత : 2A-3A వనర్ మరియు హ్యాండ్ లూమ్ యంత్రాలకు అనువైనది
- రైతులు సులభంగా పెంపకం చేయవచ్చును

సిఫారస్సు

- దక్షిణ భారతదేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల పట్టు రైతులు సంవత్సరం పొడవునా పెంచడానికి సిఫారస్సు చేయబడినది

మంచి ఫలితాలకై సూచనలు

- సిఫారస్సు చేసిన పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించాలి

పట్ట పురుగుల పెంపకము మరియు రక్షణ

చాకీ పెంపక సాంకేతిక పద్ధతి

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1997

ముఖ్య అంశాలు

- చాకీ / లేత పట్టు పురుగుల పెంపకం (2వ దశ వరకు) విజయవంతమైన పట్టు గూళ్ళ పంటను పొందటంలో ప్రముఖమైనది
- చాకీ పురుగులు వెచ్చని ఉష్ణోగ్రత (27-28 సె.గ్రీ), మరియు అధిక తేమ (80-90 శాతం) గల పరిస్థితులలో అత్యుత్తమ పెరుగుదలను పొందుతాయి
- చాకీ పురుగులకు అంటు వ్యాధులను తట్టుకునే సామర్థ్యము తక్కువ. కావున శుద్ధి చేసిన గది, పరికరాలు వాడడంతో పాటు శుభ్రతను భిక్షితంగా పాటించాలి

చాకీ పురుగుల పెంపక సాంకేతిక విధానము

- నల్లని పేపరుతో కప్పి ఉంచిన పట్టు గ్రుడ్లను ఉదయం వేళల్లో బయటికి తీసి మసక వెలుతురులో 2-3 గంటలు ఉంచాలి
- గ్రుడ్లు పగిలిన తరువాత బ్రష్ లాన్ నైలాన్ వలను (2-4 మి.మీ. రంద్రాలు గల) వేసి దాని పై సన్నగా తరిగిన లేత మల్లరి ఆకులను క్రమ పద్ధతిలో చల్లి మైనపు కాగితమును / నీలం పాలిథిన్ కాగితమును కప్పి 3-4 గంటలు ఉంచాలి
- అన్ని పురుగులు వలపై గల ఆకులపై చేరిన తరువాత వల సమేతంగా తీసి చాకీ తట్టలోనికి మార్చి అదనపు మేతను ఇవ్వాలి. గదిలో తగినంత ఉష్ణోగ్రత, తేమాంశములు ఉండేలా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి
- తగిన వాతావరణంలో రోజుకు 2 మేతలు సరిపోతాయి
- క్రమంగా స్థలావకాశమును పెంచాలి
- 100 గ్రుడ్ల పురుగులు 2వ జ్వరం వరకు పెంచడానికి 65 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణం అవసరం
- ప్రతి మేతకు ముందు ట్రేలపై గల మైనపు కాగితములను / పాలిథిన్ కాగితమును తొలగించి పడకను

చాకీ పెంపక సాంకేతిక పద్ధతి (కొనసాగింపు)

- పురుగులు జ్వరానికి వెళ్ళిన వెంటనే విడగొట్టిన సున్నమును, జ్వరము నుండి లేచిన వెంటనే మొదటి మేతకు అరగంట ముందుగా పడకల ఔషదాలను చల్లాలి
- పురుగులు 2వ జ్వరానికి వెళ్ళిన సుమారు 10 గంటల తరువాత చాకీ నాణ్యత ధృవీకరణ చేసి, విడగొట్టిన సున్నపు పొడిని చల్లి, చల్లని వేళలో రైతులకు సరఫరా చేయాలి

ఉపయోగం

సాంకేతిక పద్ధతిలో పెంచిన చాకీ పురుగులు ఆరోగ్యముగా, రోగరహితమైనవై విజయవంతమైన పట్టు గూళ్ళ పంటను పొందడానికి తోడ్పడుతుంది.

చేయాల్సినవి

- ఎక్కువ తేమను, రసాన్ని కలిగి మృదువైన, పోషకవంతమైన ఆకుల ఉత్పత్తి కోసం ప్రత్యేక చాకీ తోటను నిర్వహించాలి
- చాకీ పెంపక గదిలో అనువైన వాతావరణాన్ని కల్పించడానికి అవసరమైన చాకీ ట్రేలు, హీటర్లు, హుమిడిఫయర్లు, హైగ్రోమీటర్లు, స్ట్రీయర్లు మొదలైన వాటిని, పురుగుల రవాణకై వాహనములను సమకూర్చుకోవాలి
- గ్రుడ్లను నీలి చుక్కదశలో, నల్లపేపరు / గుడ్డతో కప్పి బ్లాక్ బాక్సింగ్ చేసుకోవాలి. ఖచ్చితమైన శుభ్రతను పాటించాలి

చేయకూడనివి

- చాకీ పురుగులను ఎండలో, వేడి వాతావరణంలో రవాణా చేయరాదు
- జ్వరంలో వున్న పురుగులపై మైనం కాగితములను కప్పరాదు

విజయవంతమైన పట్టుగూళ్ళ పంటకై చాకీ పురుగుల నాణ్యతా ధృవీకరణ

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2002
- **ముఖ్యఅంశాలు**
- చాకీ పురుగులను రైతులకు సరఫరా చేయడానికి ముందుగా పురుగుల స్థితి, ఆరోగ్యం, పెరుగుదలను నిర్ధారించుట
- రైతులు అధిక దిగుబడిని, ఉత్పాదకతను సాధించడానికి చాకీ కేంద్రాలలో చాకీ ధృవీకరణ తోడ్పడుతుంది
- **ధృవీకరించు అంశాలు**
- పడకలలో తప్పిపోయిన పురుగుల సంఖ్యను అంచనా వేయుట
- పురుగుల సమానత్వమును అంచనా వేయుట
- పురుగుల పెరుగుదలను అంచనా వేయుట
- పురుగుల ఆరోగ్యం అంచనా వేయుట
- **నాణ్యతా ధృవీకరణ**
- పడకలలో తప్పిపోయిన పురుగుల సంఖ్య 5% కంటే తక్కువగా ఉండాలి
- పెరుగుదల తక్కువ గల పురుగుల సంఖ్య 15% కంటే తక్కువగా ఉండాలి
- 2వ జ్వరంలో వున్న 100 బైవోల్వీన్ పురుగుల ప్రామాణిక బరువు 3.4-3.8 గ్రాములు, మరియు సంకర జాతి పురుగుల బరువు 2.2 -2.6 గ్రాములు ఉండాలి
- పురుగులు రోగరహితమై ఉండాలి
- పరీక్షలో పెబ్రిన్ వ్యాధి నిర్ధారణ జరిగినచో పట్టు పురుగులను రైతులకు సరఫరా చేయరాదు. వాటిని తీసి బయట కాల్చివేసి తిరిగి గదిని డిసిస్ ఫెక్షన్ చేయాలి

చాకీ పురుగుల స్థితి, ఆరోగ్యం పెరుగుదలను నిర్ధారించి రైతులకు సరఫరా చేయడం వలన విజయవంతమైన పంట దిగుబడికి దోహద పడుతుంది.

చేయవలసినవి

- పురుగులు 2వ జ్వరానికి వెళ్లిన వెంటనే చాకీ నాణ్యతా ధృవీకరణ చేపట్టాలి
- మంచి స్థితిలో వున్న సూక్ష్మదర్శిని ద్వారా, 600 X మ్యాగ్నిఫికేషన్ ఉపయోగించి పరీక్షించాలి

చేయకూడనివి

- మొదటి జ్వరములో ఉన్నప్పుడు చాకీ నాణ్యతా ధృవీకరణ చేయరాదు
- పెబ్రిన్ వ్యాధి వున్నచో మొత్తం పురుగులను కాల్చాలి. రైతులకు సరఫరా చేయకూడదు

న్యూట్రిడ్ :-

చాకీ పురుగుల పెంపకమునకు పాక్షిక కృత్రిమ ఆహారం

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2001
-
- **ముఖ్యలంశాలు**
- న్యూట్రిడ్ తో సంకరజాతి పట్టు పురుగులను 2వ జ్వరం వరకు పెంచవచ్చును.
- ఇది పోషకవంతమైన రోగాణువులు లేని ఆహారం కావడంతో సాధారణంగా ఆకు మేతతో సంక్రమించు రోగాలు రాకుండా మేపవచ్చును
- **ప్రయోజనాలు**
- ప్రతి దశకు రెండు మేతలు మాత్రమే
- పడకలను శుభ్రపరచడం ఉండదు
- పడకలపై చల్లు మందులను చల్లాల్సిన అవసరం ఉండదు
- పనివారికోసం చేయు ఖర్చులు 70% వరకు తగ్గించవచ్చును

ఉపయోగం

చాకీ పట్టు పురుగులను మొదటి 2 దశలవరకు పెంచడానికి సిఫారస్సు చేయబడినది

చేయవలసినవి

- గదిలో తగిన ఉష్ణోగ్రత, తేమాంశములను ఖచ్చితంగా నిర్వహించాలి
- తేమను పెంచడానికి చాకీ ట్రేలను ఒకదానిపై ఒకటి పేర్చాలి
- జ్వరమునకు సన్నద్ధమౌతున్నప్పుడు ట్రేలను స్టాండులో ఉంచి బాగా గాలి ఆడి పడక ఆరేలా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి
- తినే పురుగులున్నప్పుడు ట్రేలపై పేపరు కప్పి ఉంచాలి

చేయకూడనివి

- పురుగులు జ్వరములో వున్నప్పుడు పడకలలో తేమ ఉండకూడదు
- న్యూట్రిడ్ ఆహారాన్ని ట్రేలలో వుంచి దానిపై చాకీ పురుగులను వదలాలి, కాని పురుగులపై న్యూట్రిడ్ ముద్దలను ఉంచరాదు

పెద్ద పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతి

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1997

ముఖ్య అంశాలు

- పట్టు పురుగులను 3వ దశ నుండి 5వ దశ వరకు మరియు మాగే వరకు పెంచడాన్ని పెద్ద పట్టు పురుగుల పెంపకంగా పరిగణిస్తారు
- పెద్ద పట్టు పురుగులను పెంచడానికి పరిశుభ్రతను పాటించడానికి, గాలి ప్రసరణకు అనువైన వసతులు కలిగిన తగిన స్థలావకాశం గల ప్రత్యేక పురుగుల పెంపక గది అవసరము
- పురుగుల పెంపక గది ప్రవేశ ప్రదేశంలో ఊజి ఈగల నియంత్రణకై ఆంటి-చాంబరు, పరికరాలు ఉంచడానికి, ఆకు నిల్వచేయడానికి వరండా కలిగి ఉండాలి
- వరండాని గూళ్ళు కట్టించడానికి, మరియు విడిపించడానికి వినియోగించవచ్చును

పెద్ద పట్టు పురుగుల పెంపక విధానము

- ఎల్లప్పుడూ చాకీ కేంద్రాలలో 2వ జ్వరం వరకు పెంచిన చాకీ పురుగులనే వాడాలి
- చాకీ పురుగులను తెచ్చిన వెంటనే పడకలోకి మార్చి విడిచించి, విస్తరించాలి
- మొదటి మేతను వేయడానికి 30 నిముషాల ముందు సిఫారసు చేసిన పడకలపై చల్లు ఔషధ పొడిని చల్లాలి
- తాజాగా ఉన్న, ముదిరిన మల్లరీ కొమ్మల మేతను రోజుకు 2 విడతలుగా వేయాలి.
- పెంపక గదిలో తేమాంశము (75-80%), ఉష్ణోగ్రత 24-26 డిగ్రీ సెంటిగ్రేడ్) ఏర్పరచాలి
- పురుగులు జ్వరములో చేరిన ప్రతి సారి విడగొట్టిన సున్నమును, జ్వరము నుండి లేచి మొదటి మేతను ఇవ్వడానికి అరగంట ముందుగా పడకలపై చల్లు ఔషధ పొడులను చల్లాలి
- పురుగుల పెరుగు దలకు అనుగుణంగా స్థలావకాశమును విస్తరించాలి.
- ప్రతి 100 గ్రుడ్ల పెంపకానికి చివరిదశలో 700-800 చదరపు అడుగుల స్థలావకాశమును ఏర్పాటు చేయాలి
- నీటి వసతి గల తోటలలో పెంచిన నాణ్యమైన మల్లరీ ఆకులను మేతగా అందించాలి

పెద్ద పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతి (కొనసాగింపు)

ఉపయోగం

పెద్దపురుగుల పెంపక ప్రత్యేక గదిలో కొమ్మ మేత పద్ధతిలో పెద్ద పురుగుల పెంపకము తక్కువ శ్రమ మరియు ఖర్చుతో నాణ్యత గల అధిక పట్టు గూళ్ళ ఉత్పత్తికి దోహద పడుతుంది.

చేయవలసినవి

- మల్లరీ కొమ్మలను పడునైన రంపము / సికేచర్ / బ్రష్ కట్టర్ తో ఉదయం చల్లని వేళలో కత్తిరించి నిలువ చేయు గదిలో కొమ్మల మొదలు భాగం క్రింది వైపు, చివరలు పైకి వుండేలా నిలువుగా పేర్చి తడిపిన గోని పట్టాతో కప్పి నిల్వచేయాలి.
- ఖర్చు, శ్రమ, పని దినములు తగ్గడంతో పాటు కొమ్మ మేత పద్ధతిలో వ్యాధి క్రిములు తిరిగి సంక్రమించి విస్తరించకుండా ఉంటుంది.
- ప్రతి చదరపు అడుగు పడకలో 50-70 పురుగుల చొప్పున పెంపకం చేయాలి. పెరుగుదల లోపించిన, రోగగ్రస్త పురుగులను ఎప్పటికప్పుడు సేకరిస్తూ విస్తరించాలి.
- శుభ్రతను పాటించడంతో పాటు పడకలపై చల్లు సున్నము, ఔషధ పాడులను సిఫారసు చేసిన మేర వాడాలి.
- 40% మాగుళ్ళు కనిపించిన వెంటనే గూళ్ళు కట్టుటకు తగిన పద్ధతులలో చంద్రికలలో వేయాలి.

చేయకూడనివి

- పడకలలో మేత తింటున్న పురుగులున్నప్పుడు ఎలాంటి పాడులను చల్లరాదు.
- ఔషధ పాడులను చల్లిన పిదప ఆకు మేత ఇవ్వడం చాలా ఆలస్యం చేయరాదు.

పట్టు గూళ్ళ అల్లిక మరియు గూళ్ళు విడిపించు పద్ధతులు

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1997
- **ముఖ్యఅంశాలు**
- పట్టు గూళ్ళ అల్లిక సమయంలో గదిలో 25 సెం.గ్రే. ఉష్ణోగ్రత, 60-65 శాతం తేమాంశము, తగిన గాలి, వెలుతురు వుండేలా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి
- మాగిన లార్వాలను మాత్రమే చంద్రికలలో వేయాలి
- మాగిన చాలా సమయం తరువాత వేసినప్పుడు జల్లి గూళ్ళు ఎక్కువగా ఏర్పడుతాయి
- ప్రస్తుతం వెదురు చంద్రికలు, ప్లాస్టిక్ నేత్రికలు, రోటరీ చంద్రికలు వాడుకలో ఉన్నాయి.,
- వెదురు చంద్రికలలో గూళ్ళు అల్లించినప్పుడు గూళ్ళ పరిమాణంలో వ్యత్యాసం ఎక్కువగా ఉండడంతో పాటు జల్లి గూళ్ళు కూడా ఎక్కువ సంఖ్యలో ఏర్పడుతాయి
- నాణ్యమైన ఒకే పరిమాణంగల పట్టు గూళ్ళను పొంది నాణ్యమైన దారమును పొందడానికి రోటరీ చంద్రికలు అనువైనవి
- మాగిన లార్వాలను ఏరడానికి మరియు చంద్రికలలో వేయడానికి చేయు కూలీల ఖర్చును తగ్గించడానికి పడకలలోనే ప్లాస్టిక్ నేత్రికలను పేర్చుతారు. ఈ పద్ధతిలో కూడా గూళ్ళ నాణ్యత రోటరీ చంద్రికలలోని గూళ్ళ నాణ్యతంటే తక్కువగా ఉంటుంది
- చంద్రికలల్లో వేసిన గూళ్ళలో ప్యూపా తయారైన తరువాతనే (6వ రోజు) కూలీలతో కానీ, గూళ్ళు విడిపించు యంత్రములతో కానీ గూళ్ళను విడిపించాలి

పట్టు గూళ్ళ అల్లిక మరియు గూళ్ళు విడిపించు పద్ధతులు (కొనసాగింపు)

మాగూళ్ళు వచ్చిన లార్వాలను సరైన సమయంలో తగిన చంద్రికలలో గూళ్ళ అల్లికను నిర్వహించినచో గూళ్ళ నాణ్యత పెరిగి అధిక రాబడికి దోహదపడుతుంది.

చేయవలసినవి

- గూళ్ళు అల్లించు గదిలో తగిన ఉష్ణోగ్రత (25 సెం.గ్రె), తేమాంశము (65%) నిర్వహించినచో గూళ్ళ నాణ్యత పెంపొందుతుంది
- గూళ్ళు అల్లు గది అంతటయు ఒకే రకమైన వెలుతురూ, మరియు గాలి ఆడేలా వసతులు ఏర్పాటు చేయాలి
- ఏకకాలంలో గూళ్ళు అల్లించడానికి “సంపూర్ణ” హార్వోస్ డ్రావణమును వాడవచ్చును. ఆకు కొరత సమయంలో ఇది ఎక్కువ ప్రయోజనకారి.
- గూళ్ళు పై గల వదులు పోగులను (ప్లాస్) తొలగించడానికి డిప్లాజింగ్ పరికరాలను ఉపయోగించాలి

చేయకూడనివి

- గూళ్ళు అక్కడశలో చంద్రికలను ఎండలో ఎక్కువగా గాలి వీచు ప్రదేశంలో ఉంచరాదు
- వెదురు చంద్రికలను అల్లిక సమయంలో ఒక దానిపై ఒకటిని పేర్చరాదు
- లార్వాలు పూర్తిగా పూర్వపాగా మారక ముందు గూళ్ళను విడిపించరాదు

బ్లీచింగ్ పొడి ద్రావణముతో రోగ నిరోధక చర్యలు మరియు పరిశుభ్రత నిర్వహణ

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1992

ముఖ్యఅంశాలు

- అన్ని రకాల పట్టుపురుగుల రోగ కారకాలను నశింపచేసే సమర్థవంతమైన శుద్ధి కారకము
- చౌకగా లభించు క్లోరిన్ ఆధారిత శుద్ధి కారకం
- శుద్ధి ప్రక్రియకు 2% బ్లీచింగ్ పొడిని, 0.3% విడ గొట్టిన సున్నపు ద్రావణముతో కలిపి ఉపయోగించడానికి సిఫారసు చేయడమైనది

తయారు చేయు విధానం

- 100 లీటర్ల శుద్ధి ద్రావణమును తయారు చేయడానికి 100 లీటర్ల నీటికి 2 కిలోల
- బ్లీచింగ్ పొడిని, 300 గ్రాముల విడగొట్టిన సున్నములను కలపాలి

ఉపయోగం

- పట్టుపురుగుల పెంపక గది, పరికరాలు మరియు పరిసరాలలో శుద్ధి చేయడానికి అనువైనది.
- వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతతో పాటు పెంపక గది పరిశుభ్రత నిర్వహణకు కూడా ఉపయోగపడుతుంది.

- ఖర్చు: రూ. 100/- 100 గ్రుడ్లకు
- ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి: 1:7

చేయవలసినవి

- నాణ్యత (30-32% క్లోరిన్) గల బ్లీచింగ్ పొడినే వాడాలి
- తాజాగా తయారు చేసిన సున్నపు ద్రావణమును, బ్లీచింగ్ పొడి కలిపిన ద్రావణమునకు కలపాలి
- పిచికారి చేయునప్పుడు మాస్క్ ధరించాలి

చేయకూడనివి

- ఎండలో సూర్యకాంతి వున్న చోట ద్రావణమును కలపరాదు
- బ్లీచింగ్ ద్రావణమును ఇసుక సామగ్రిపై పిచికారి చేయరాదు
- ద్రావణము తయారీకి ఉపయోగించే నీరు శుభ్రముగా మట్టి మరియు బురద లేకుండా ఉండాలి
- చాలా కాలం నిల్వ చేసిన బ్లీచింగ్ పొడిని వాడరాదు

క్లోరిన్ డై ఆక్సైడ్ ద్రావణంతో రోగ నిరోధక శుద్ధి చర్యలు మరియు పరిశుభ్రత నిర్వహణ (శానిటైజ్ / సెరిక్లోర్)

• సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1996

ముఖ్య అంశాలు

- వాణిజ్యపరంగా శానిటైజ్ / సెరిక్లోర్ పేర్లతో (20వేల పిపియం) అందుబాటులో ఉన్నాయి
- తక్కువ తుప్పుపట్టు గుణము తక్కువ హానికారక లక్షణముతో క్రిములను ఎక్కువ శక్తితో నిరోధిస్తుంది

తయారు చేయు విధానం

100 లీటర్ల క్లోరిన్ డై ఆక్సైడ్ ద్రావణం తయారి విధానం

- 250 గ్రాముల ఉత్తేరక స్పటికాలను పాత్రలో తీసుకోవాలి
- దానికి 2.5 లీటర్ల శానిటైజ్ / సెరిక్లోర్ ద్రావకమును కలిపి, 10 నిముషాలు ఉంచగా పసుపురంగు ద్రావణంగా మార్పు చెందుతుంది
- పై ద్రావణమును 97.5 లీటర్ల నీటికి కలపాలి
- దీనికి 550 గ్రాముల విడ గొట్టిన సున్నపు పొడి కలిపి పిచికారి చేయడానికి ఉపయోగించాలి

ఉపయోగం

పట్టు పురుగుల పెంపక గది, పరికరాలు మరియు పరిసరాలలో శుద్ధి చేయడానికి అనువైనది. వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతతో పాటు పెంపక గది పరిశుభ్రత నిర్వహణకు కూడా ఉపయోగపడుతుంది.

ఖర్చు: రూ. 500/- 100 గ్రుడ్లకు

ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి : 1:8

చేయవలసినవి

- స్పటికాలను శానిటైజ్ / సెరిక్లోర్ ద్రావకంతో కలిపినప్పుడు పసుపురంగు ద్రావణంగా మారేంతవరకు వేచి ఉండాలి
- సిఫారసు చేసిన మోతాదులో ఉత్తేరకము మరియు ద్రావకములను కలపాలి. పిచికారి చేయునప్పుడు మాస్కోధరించాలి.

చేయకూడనివి

- ఎండలో సూర్యకాంతి వున్న చోట ద్రావణమును కలపరాదు
- శానిటైజ్ / సెరిక్లోర్ ద్రావకములను ఉత్తేరకాలను మరియు విడగొట్టిన సున్నము ను ఒకే సారి కలపకూడదు.
- ఉత్తేరకాలను శానిటైజ్ / సెరిక్లోర్ కలిపి క్లోరిన్ విడుదల తరువాతనే నీటిని కలపాలి

అన్న ద్రావణంతో రోగ నిరోధక చర్యలు మరియు పరిశుభ్రత నిర్వహణ

- అభివృద్ధి పరచబడిన సంవత్సరము : **2009**
- **ముఖ్య అంశాలు**
- పట్టు పురుగుల పెంపకంలో రోగ నిరోధక చర్యకు సిఫారసు చేసిన శుద్ధికారకం
- **0.05% గాఢతలో అన్ని రకాల రోగ క్రిములను నాశనం చేస్తుంది**
- తయారు చేయుట మరియు పిచికారి చేయుట సులభం, నాజిల్స్ లో గడ్డకట్టడం ఉండదు.
- **అన్న ద్రావణం తయారి విధానం**
- **100 లీటర్ల నీటికి 50 గ్రాముల అన్న పాడిని కలిపినచో 0.05% గాఢత గల అన్న ద్రావణం తయారౌతుంది**
- నీటిలో అన్న పాడిని కలిపిన తరువాత బాగా కలపాలి
- ద్రావణము కలిపిన తరువాత 2 గంటల వరకు ఉంచిన పిదప పిచికారి చేయడానికి ఉపయోగించాలి

ఉపయోగం

పట్టు పురుగుల పెంపక గది, పరికరాలు మరియు పరిసరాలలో శుద్ధి చేయడానికి అనువైనది. వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతతో పాటు పెంపక గది పరిశుభ్రత నిర్వహణకు కూడా ఉపయోగపడుతుంది.

ఖర్చు: రూ.200/- 100 గ్రుడ్లకు

ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి: 1:9

చేయవలసినవి

- నీటికి అన్న పాడిని కలిపిన 2 గంటల తరువాతనే బాగా కలిపి పిచికారికి ఉపయోగించాలి. పిచికారి చేయనప్పుడు మాస్కోధరించాలి

చేయకూడనివి

- ద్రావణమును తయారు చేయడానికి శుభ్రమైన నీటినే ఉపయోగించాలి మురికి మరియు బురద గల నీటిని వుపయోగించరాదు

55

శానిటెక్ సూపర్ ద్రావణంతో రోగ నిరోధక చర్యలు మరియు పరిశుభ్రత నిర్వహణ

• అభివృద్ధి పరచబడిన సంవత్సరము : 2014

ముఖ్య అంశాలు

- వాణిజ్యపరంగా శానిటెక్ సూపర్ గా (40వేల పిపియం) మార్కెట్ లో అందుబాటులో ఉంది
- తక్కువ తుప్పు పట్టు గుణము హానికారక లక్షణముతో క్రిములను ఎక్కువ శక్తితో నిరోధిస్తుంది
- 1.25% శానిటెక్ సూపర్ ను 0.5% విడ గొట్టిన సున్నపు ద్రావణంతో కలిపి ప్రతి చదరపు మీటరుకు 1.5 లీటర్ల చొప్పున పిచికారి చేయాలి

100 లీటర్ల శానిటెక్ సూపర్ ద్రావణం తయారీ విధానం

- 125 గ్రాముల వుత్తేరక స్పటికాలను బక్లెట్ లో తీసుకోవాలి
- దీనికి 1.25 లీటరు శానిటెక్ సూపర్ ద్రావణమును కలిపి 10 నిముషాలు ఉంచాలి
- క్రియాశీల పరచబడిన పై ద్రావణమును 98.75 లీటర్ల నీటికి కలపాలి
- పై ద్రావణమును 500 గ్రాముల విడబోసిన సున్నమును కలపాలి
- పై పదార్థములను బాగా కలిపి పిచికారికి ఉపయోగించాలి

పట్టు పురుగుల పెంపక గది, పరికరాలు మరియు పరిసరాలలో శుద్ధి చేయడానికి అనువైనది. వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతతో పాటు పెంపక గది పరిశుభ్రత నిర్వహణకు కూడా ఉపయోగపడుతుంది.

ఖర్చు: రూ. 350/- 100 గ్రుడ్లకు
ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి: 1:8

చేయవలసినవి

- స్పటికాలను శానిటెక్ సూపర్ ద్రావణంతో కలిపినప్పుడు పసుపురంగు ద్రావణంగా మారేంతవరకు వేచి ఉండాలి. సిఫారసు చేసిన మోతాదులో ఉత్తేరకము మరియు ద్రావణములను కలపాలి.
- పిచికారి చేయునప్పుడు మాస్కే ధరించాలి.

చేయకూడనివి

- ఎండలో సూర్యకాంతి వున్న చోట ద్రావణమును కలపరాదు.
- శానిటెక్ సూపర్ ద్రావణములను ఉత్తేరకాలను మరియు సున్నమును నేరుగా నీటిలో కలపరాదు

కాల్షిన్

సెరిఫిట్ ద్రావణంతో రోగ నిరోధక చర్యలు మరియు పరిశుభ్రత నిర్వహణ

- అభివృద్ధి పరచబడిన సంవత్సరము : 2015

ముఖ్య అంశాలు

- సెరిఫిట్ కూడా పట్టు పురుగుల పెంపకంలో రోగ క్రిములను నివారించు శుద్ధి చర్యకు సిఫారస్సు చేసిన శుద్ధికారకం
- ఇది అన్ని రకాల పట్టు పురుగుల పెంపక గదులకు అన్ని వాతావరణ పరిస్థితులలో రోగ నిరోధక శుద్ధి చేయడానికి అనువైనది. పిచికారి చేసిన తరువాత గాలి చొరబడకుండా చేయాల్సిన అవసరం ఉండదు
- ఇది తక్కువ తుప్పు వట్టే లక్షణము, తక్కువ హానికారక లక్షణములతో సమర్థవంతంగా రోగక్రిములను నశింపచేస్తుంది
- 0.20% సెరిఫిట్ ద్రావణమును 1 చదరపు మీటరుకి 1.5 లీటర్ల చొప్పున పిచికారి చేయడం సిఫారస్సు చేయబడినది. గడ్డకట్టడం ఉండదు

100 లీటర్ల 0.20% సెరిఫిట్ ద్రావణం తయారీ విధానం:

- 100 లీటర్ల నీటికి 200 గ్రాముల సెరిఫిట్ గుళకలను వేసి బాగా కలపాలి
- ద్రావణము తయారు చేసిన 30 నిముషాల తరువాత పిచికారి చేయాలి

పట్టు పురుగుల పెంపక గది, పరికరాలు మరియు పరిసరాలలో శుద్ధి చేయడానికి అనువైనది. వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతతో పాటు పెంపక గది పరిశుభ్రత నిర్వహణకు కూడా ఉపయోగ పడుతుంది.

ఖర్చు: రూ. 180/- 100 గ్రుడ్లకు
ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి: 1:9

చేయవలసినవి

- సెరిఫిట్ ద్రావణమును తయారు చేసిన 30 నిముషాల తరువాతనే పిచికారికి ఉపయోగించాలి. పిచికారి చేయునప్పుడు మాస్క్ ధరించాలి

చేయకూడనివి

- ద్రావణమును తయారు చేయడానికి మురికి మరియు బురద గల నీటిని ఉపయోగించరాదు

విజేతతో పట్టు పురుగుల రోగాల నివారణ

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1995
- ముఖ్య అంశాలు
- పట్టు పురుగుల పెంపక గదిలో వ్యాపించు అన్ని రకాల రోగ క్రిములను నివారించే పట్టు పురుగుల శరీరంపై మరియు పడకపై చల్లు ఔషధం
- అన్ని రకాల పట్టు పురుగుల రోగ క్రిముల నివారణకై అభివృద్ధి పరచిన మొట్ట మొదటి ఔషధం
- ఈ టెక్నాలజీ పేటెంట్ చేయబడినది
 - (ఇండియన్ పేటెంట్ నెం. 186852/28-9-1998)

వాడుక విధానము

- ప్రతి జ్వరము నుండి పురుగులు లేచిన తరువాత మొదటి మేతను ఇవ్వడానికి ముందుగా మరియు 5వ దశలో 4వ రోజున తినడానికి అనువైన మల్లరి ఆకులు లేని పడకలపై సిఫారసు చేసిన మోతాదులో చల్లాలి
- మొదటి 2 దశలలో చదరపు అడుగుకు 3 గ్రాముల చొప్పున తరువాత చదరపు అడుగుకు 5 గ్రాముల చొప్పున పడకలలోని పురుగులపై చల్లాలి

పట్టు పురుగుల పెంపకంలో పురుగులను ఆశించే రోగ క్రిములను నివారించడానికి సిఫారసు చేయబడినది.

ఖర్చు: రూ. 300/- 100 గ్రుడ్లకు
ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి: 1:6

చేయవలసినవి

- ఔషధ పొడిని చల్లిన 30 నిమిషాల తరువాతనే ఆకు మేతను ఇవ్వాలి
- ఔషధమును చల్లనప్పుడు మాస్క్ను ఉపయోగించాలి
- ఔషధమును వుపయోగించునప్పుడు ఔషధ పాకెట్లను గాలి చొరబడకుండా వుంచాలి
- సిఫారసు చేసిన మోతాదును చల్లాలి

చేయకూడనివి

- మేతను తింటున్న పురుగులపై ఔషధమును చల్లరాదు.
- ఔషధాన్ని చల్లిన తరువాత ట్రేలను కానీ, పడకలను గానీ కప్పి ఉంచరాదు
- గడువు ముగిసిన ఔషధాలను ఉపయోగించరాదు

విజేత సప్లిమెంట్తో పట్టు పురుగులలో సున్నపుకట్టు రోగ నివారణ

- అభివృద్ధి పరచబడిన సంవత్సరము : **2001**

ముఖ్య అంశాలు

- పట్టు పురుగుల పెంపకంలో సున్నపు కట్టురోగ విస్తరణను అరికట్టు శీలీంధ్ర నివారకము.
- ఇది ముఖ్యముగా వర్షాకాలము మరియు శీతాకాలంలో ఆశించు సున్నపు కట్టు రోగ నివారణకు అభివృద్ధి పరచబడినది
- **వాడుక పద్ధతి - 100 గ్రుడ్ల పెంపకమునకు అవసరమగు పరిమాణము(గ్రా)**

పట్టు పురుగుల పెంపక దశ	తట్టల పద్దతి	కొమ్మమేత పద్దతి
4వ దశలో 3వ రోజు	600	900
5వ దశలో 2వ రోజు	1,000	1,300
5వ దశలో 6వ రోజు	1,400	1,800
మొత్తము	3,000	4,000

ఉపయోగం

పట్టు పురుగుల పెంపకంలో సున్నపు కట్టు రోగం నివారణకు సిఫారస్సు చేయబడినది.

ఖర్చు: రూ.300/-- 100 గ్రుడ్లకు

ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి:1:5

చేయవలసినవి

- పట్టు పురుగుల పడకలపై మరియు పురుగులపై ప్రతి చదరపు అడుగుకు 3 గ్రాము చొప్పున చల్లాలి
- ఔషధపు పొడర్ను చల్లిన 30 నిమిషాల తరువాత మేతను ఇవ్వాలి
- ఔషధమును చల్లనప్పుడు మాస్కోను ఉపయోగించాలి
- ఔషధమును ఉపయోగించునప్పుడు ఔషధ పాకెట్లను గాలి చొరబడకుండా వుంచాలి

చేయకూడనివి

- మేతను తింటున్న పురుగులపై ఔషధమును చల్లరాదు.
- ఔషధాన్ని చల్లిన తరువాత ట్రేలను కానీ, పడకలను గానీకప్పి ఉంచరాదు.
- గడువు ముగిసిన ఔషధాలను ఉపయోగించరాదు.
- పురుగులు ఆకులను తిను దశలో గానీ, జ్వరంలోకి వచ్చినప్పుడు గానీ తినడానికి అనువైన ఆకులు ఉన్నప్పుడు గానీ ఔషధపాడిని చల్లరాదు

అంకుష్ ఔషధం తో పట్టు పురుగులలో అన్ని రకాల రోగ క్రిముల నివారణ

- అభివృద్ధి పరచబడిన సంవత్సరము : **2003 ముఖ్య అంశాలు**
- ఇది తక్కువ గాఢతతో సులభంగా ఉపయోగించడానికి అనువైన పట్టు పురుగుల పడకలపై చల్లే రోగనివారణ ఔషధం
- పట్టు పురుగులను ఆశించు అన్ని రకాల రోగ క్రిముల విస్తరణను అరికడుతుంది.
- దీనిలో ఉపయోగించిన ఘటకాలు సులభంగా క్రుళ్ళి నేలలో కలిసిపోయే పర్యావరణ స్నేహపూర్వకాలు

వాడుక పద్ధతి - 100 గ్రుడ్ల పెంపకమునకు అవసరమగు పరిమాణము(గ్రా)

పట్టు పురుగుల పెంపకంలో అన్ని రకాల రోగ క్రిముల నివారణకు సిఫారస్సు చేయబడినది.

పట్టు పురుగుల పెంపక దశ	పద్ధతి	
	తట్టల పద్ధతి	కొమ్మమేత పద్ధతి
1వ జ్వరం తరువాత *	72	72
2వ జ్వరం తరువాత *	144	144
3వ జ్వరం తరువాత *	288	540
4వ జ్వరం తరువాత *	768	1,440
5వ దశ 3వ రోజు	1,076	1,600
5వ దశ 5వ రోజు	1,348	2,160
మొత్తం	3,696	5,956

ఖర్చు: రూ.300/- 100 గ్రుడ్లకు
ఖర్చు- ఆదాయ నిష్పత్తి :1:7

* మొదటి మేత వేయడానికి ముందుగా

చేయవలసినవి

- అన్ని రకాల రోగ క్రిముల నివారణకై సిఫారస్సు చేయబడినది
- ఔషధపు పాడర్ను చల్లిన 30 నిముషాల తరువాత మేతను ఇవ్వాలి
- ఔషధమును చల్లినప్పుడు మాస్కను ఉపయోగించాలి

చేయకూడనివి

- మేతను తింటున్న పురుగులపై ఔషధమును చల్లరాదు
- ఔషధాన్ని చల్లిన తరువాత ట్రేలను కానీ, పడకలను గానీ కప్పి ఉంచరాదు

అమ్మత్: పాలుకారు మరియు నచ్చ రోగ క్రిములను అణిచివేయు ఔషధం

• అభివృద్ధి పరచబడిన సంవత్సరము : 2003

ముఖ్య అంశాలు

- ఇది వృక్షసంబంధ పదార్థాలతో కూడిన పర్యావరణ హితమైన సులభంగా వాడు ఔషధం
- ఇది పాల పురుగు మరియు నచ్చ రోగ క్రిములను అణిచివేస్తుంది
- పట్టు పురుగుల రోగ క్రిముల అణిచి వేతకు తయారు చేయబడిన మొట్ట మొదటి ఔషధం

తయారీ పద్ధతి

- 1 లీటరు నీటిలో 20 గ్రాముల అమ్మత్ పొడిని కలిపిన ద్రావణమును ప్రతి కిలో మల్లరీ కొమ్మలు / ఆకులపై 70 మి.లీ ద్రావణమును పిచికారి చేయాలి

పెంపక దశ	అమ్మత్(గ్రా)	నీరు (మి.లీ)	ఆకు /కొమ్మలు (కిలో)
2వ జ్వరం తరువాత 2 వ మేతకు	07	350	5
3వ జ్వరం తరువాత 2వ మేతకు	53	2650	38
4వ జ్వరం తరువాత 3వ మేతకు	90	4500	67
మొత్తం	150	7500	110

ఉపయోగం

పట్టు పురుగుల పెంపకంలో పాలుకారు రోగం మరియు నచ్చ రోగ క్రిముల అణిచివేయడానికి సిఫారస్సు చేయబడినది.

ఖర్చు: రూ. 150/- 100 గ్రుడ్లకు

ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి: 1:5

చేయవలసినవి

- తాజాగా తయారు చేయబడిన మిశ్రమ ద్రావణమును మాత్రమే పిచికారి చేయాలి
- ద్రావణమును చేతితో బాగా కలపాలి

చేయకూడనివి

- ద్రావణం చల్లడానికి స్ప్రేయర్ ను ఉపయోగించరాదు
- ఆకులను ఎక్కువ కాలం వాడనివ్వరాదు

ఊజీ ఈగ - ఎక్స్‌లస్టా బాంబసిస్ - సమగ్ర కీటక నియంత్రణ పద్ధతి

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2002

ముఖ్య అంశాలు

- ఊజీ ఈగలు పట్టు పురుగుల లార్వాలపై ఆశించు పరాన్న జీవులు

- వీటి వలన 10-15% పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి తగ్గుతుంది

సంవత్సరం పొడవునా ఆశించినను వర్షాకాలంలో ఉధృతి ఎక్కువ

- ✦ గ్రుడ్ల సంఖ్య 400-500
- ✦ పొదిగే సమయం 2-3 రోజులు
- ✦ లార్వా దశ 6-8 రోజులు
- ✦ ప్యూపా దశ 10-12 రోజులు
- ✦ పూర్తి జీవిత కాలం 18-20 రోజులు
- ✦ ప్రొడ దశ పురుగుల జీవిత కాలం 12-20 రోజులు

నియంత్రణ పద్ధతులు:

బయటి నుండి చొరబడకుండా చేయు పద్ధతి:

- ◆ కిటికీలకు, తలుపులకు నైలాన్ వలలను కట్టాలి. తలుపులకు ఆటోమేటిక్ గా మూసుకు పోవు స్ప్రింగ్ సిస్టమ్‌ను అమర్చాలి. గది ద్వారానికి ముందుగా ప్రత్యేక గది (ఆంటి చాంబర్) ను ఏర్పరుచుకోవాలి

ఊజీ ట్రాప్

- ◆ వీటరు నీటిలో ఒక ఊజీ ట్యాప్‌లెట్‌ను 1 లీటర్ నీటిలో కలిగించిన ద్రావణమును తెల్లటి పాత్రలో పోసి, పాత్రలను కిటికీలు మరియు తలుపుల వద్ద లోపలా బయటా 3-4 అడుగుల ఎత్తులో అమర్చాలి

జీవ నియంత్రణ పద్ధతి

- ◆ ఊజీ ఈగల శత్రువైన నిసోలింక్స్ థైమస్ ఈగలను ప్రతి 100 పట్టు గ్రుడ్ల పెంపకానికి 5వ దశలో 2 పాచ్‌లను కట్టాలి
- ◆ ప్రతి పాచ్‌నుండి సుమారుగా 10 వేల నిసోలింక్స్ థైమస్ ప్రొడ పురుగులు విడుదల అవుతాయి
- ◆ ప్రతి పురుగు 4-5 ఊజీ ప్యూపాలపై పరాన్న జీవులుగా చేరుతాయి
- ◆ ప్రతి ఊజీ ప్యూపా నుండి 40-60 పారాసిటాయిడ్స్ అభివృద్ధి చెందుతాయి
- ◆ మౌగిన లార్వాలను చంద్రికలపై వేసిన తర్వాత పాచ్‌లను చంద్రికల దగ్గరికి చేర్చాలి
- ◆ గూళ్ళు విడిపించిన తరువాత పాచ్‌లను కంపోస్ట్ గుంత వద్దకు మార్చాలి

ఊజి ఈగ - ఎక్స్‌లెస్టా బాంబసిస్

- సమర్థ కీటక నియంత్రణ పద్ధతి (కొనసాగింపు)

సాంస్కృతిక పద్ధతి

- పట్టు గూళ్ళను విడిపించిన తరువాత పడకలలోని మట్టిని కొమ్మలను మరియు పట్టు పురుగుల విసర్జకాలను వేరుచేయాలి
- విసర్జకాలను కంపోస్టింగ్ గుంతలో వేయకుండా, ప్లాస్టిక్ సంచిలో వేసి 15 రోజులు నిల్వ చేయాలి
- ప్రత్యామ్నాయంగా నేలలో గోతులు తీసి, సేకరించిన విసర్జకాలను వేసి కప్పివేయాలి

ప్రయోజనాలు

- ఊజి బెడద 2% కంటే తక్కువగా ఉండేలా నియంత్రించబడును
- పర్యావరణ హితమైనది, చౌక మరియు సమర్థవంతమైనది
- సులభంగా వాడదగినది మరియు హానికారకాలు లేనిది

ఊజి ఈగలను సమర్థ వంతంగా నియంత్రించడానికి సిఫారసు చేయబడినది.

ఖర్చు: రూ. 150/- 100 గ్రుడ్లకు
ఖర్చు - ఆదాయ నిష్పత్తి: 1:5

చేయవలసినవి

- గూళ్ళు అల్లిన 15 రోజుల వరకు కూడా ఊజి ట్రాప్ లను క్రమం తప్పకుండా ఉంచినచో ఊజి పూర్వాలనుండి బయటికి వచ్చిన ఈగలను ఆకర్షించి చంపడానికి ఉపయోగపడుతుంది
- పట్టు పురుగుల పెంపక గదిలో గూళ్ళు అల్లిన మరియు గూళ్ళు విడిపించిన ప్రదేశాలను ఊజి ట్రాప్లను సేకరించి కార్చివేయాలి

చేయకూడనివి

- ఊజి బారీన పడిన పట్టు పురుగులను బయట వేయకుండా 2% జీచింగ్ డ్రావణములో ముంచి, 24 గంటల తర్వాత విసర్జించాలి
- పట్టు పురుగుల పెంపకం పూర్తి అయిన తర్వాత కూడా గది తలుపులు తెరచి ఉంచకూడదు, తెరచినచో ఊజి ఈగలు బయట పడతాయి

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2003

ముఖ్య అంశాలు

- సిఫారసు చేసిన గాఢత గల సంపూర్ణ ద్రావణమును ఆకులపై పిచికారి చేసి ఆకుల ద్వారా పట్టు పురుగులు తినేటట్లు చూడాలి
- పిచికారి చేసిన 12-18 గంటల తరువాత అన్ని లార్వాలు ఒకే సారి పక్కానికీ వస్తాయి
- ఆకు కొరత, రోగం సోకిన అత్యవసర పరిస్థితులలో పంటలను పొందడానికి ఉపయోగపడుతుంది

ప్రయోజనాలు:

- పిచికారి చేసిన 12-18 గంటలలో గూళ్ళు కట్టడం ప్రారంభమౌతుంది.
- ప్యూవాల శాతం పెరుగుతుంది
- కొంత మొత్తంలో పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి మరియు ధర పెరుగుతుంది.
- నాణ్యత లేని గూళ్ళ శాతం తగ్గుతుంది
- గూళ్ళను ఒకరోజు ముందుగా మార్కెట్ లో అమ్మవచ్చును

తక్కువ సమయంలో పురుగులన్నీ ఒకేసారి పక్కాని రావడము మరియు ఏక కాలములో గూడు కట్టడానికి దోహద పడుతుంది

చేయవలసినవి

- ప్రతి చిన్న గాజు బుడ్డిలో గల (10మి.లీ) సంపూర్ణ హార్మోన్ను సుమారుగా 20 వేల పట్టు పురుగుల లార్వాలపై ఉపయోగించవచ్చును
- ప్రతి గాజు బుడ్డిలో గల సంపూర్ణ ద్రావణమును 2 లీటర్ల నీటిలో కలపాలి
- పడకలో మల్లరి కొమ్మలను పలుచని పొరగా పరచి వాటిపై పిచికారి చేయాలి
- ద్రావణమును తయారు చేయునప్పుడు గ్లోస్ వాడాలి
- పిచికారి చేసిన 6 గంటల లోపు పురుగులకు మేత వేయాలి

చేయకూడనివి

- సంపూర్ణ ద్రావణమును నేరుగా లార్వాలపై పిచికారి చేయరాదు
- పిచికారి చేయడానికి ముందు ఎక్కువ మేతను పడకలలో ఉంచరాదు

సముద్ధి: పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి పెంచడం కోసం J H A సాంకేతికత

సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2007

ముఖ్య అంశాలు

- సముద్ధి హోర్టికల్చరు పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి పెంచడానికి అన్ని రకాల పట్టు పురుగులపై వాడవచ్చును
- దీనిని వాడడం వలన 5వ దశ పట్టు పురుగుల పెంపక కాలం 12-24 గంటలు పెంచబడి 2 మేతలు అధికంగా తింటాయి

వాడుక విధానము

- ప్రతి చిన్న గాజు బుడ్డిలో గల 5 మి.లీ. సముద్ధిని 2.5 లీటర్ల నీటిలో కలిపి ద్రావణమును తయారు చేయాలి
- పై ద్రావణమును 4వ జ్వరము నుంచి లేచిన 2 రోజుల తర్వాత 50 గ్రుడ్ల లార్యాలపై నేరుగా పిచికారి చేయాలి

ప్రయోజనాలు

- ప్రతి 100 గ్రుడ్లకు 6-12 కిలోల పట్టు గూళ్ళ అధిక దిగుబడి ద్వారా సుమారుగా 1 కిలో పట్టు అధికంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది
- పట్టు గూళ్ళ కవచ శాతంపై ప్రభావం పడకుండా పట్టు గూళ్ళ దిగుబడి సుమారుగా 15% వరకు పెరుగుతుంది

పట్టు గూళ్ళ తూకము మరియు కవచ తూకము 12-15 % ఎక్కువ అవుతుంది.

చేయవలసినవి

- సముద్ధి ద్రావణమును, బైవోల్లిన్ రకాలైనచో 5వ దశ ప్రారంభమైన 48 గంటల తర్వాత, సంకరజాతి అయినచో 24 గంటల తర్వాత పిచికారి చేయాలి
- సముద్ధి హోర్టికల్చరు నీటిలో బాగా కలిపి వాడాలి
- ద్రావణమును ఉదయం మేతకు ముందు నేరుగా లార్యాలపై పిచికారి చేయాలి

చేయకూడనివి

- ఆకు కొరత ఏర్పడేలా ఉంటే సముద్ధి వాడకూడదు
- సముద్ధి ద్రావణమును పిచికారి చేసిన వెంటనే కాకుండా 30 నిమిషాల తరువాత ఆకును మేతగా ఇవ్వాలి
- లార్యాలు పూర్తిగా మారిన తర్వాతనే చంద్రకలలో వేయాలి

చాకీ పురుగుల పెంపక గృహము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2002

ముఖ్య అంశాలు

- చాకీ పురుగుల ఉత్పత్తి పెరుగుదలకై చాకీ పెంపక గదులలో అధిక ఉష్ణోగ్రాత (27-28 సెం.గ్రే.) అధిక తేమాంశము (85-90%) నిర్వహించాలి

పురుగుల పెంపక గది

- గది లోపలి కొలతలు 8 X 8 మీటర్లు లేదా 25 X 25 అడుగులు కలిగి, పైకప్పు మధ్యభాగంలో 14 అడుగులు, గోడల వద్ద 10 అడుగుల ఎత్తు కలిగి వుండాలి. ఇది ప్రతి పంటకు 5000 గ్రుడ్లను పెంచడానికి సరిపోతుంది
- ఆకు నిల్వచేయడానికి పరికరాల కోసం వేరే గదిని ఏర్పరుచుకోవాలి
- పరిశుభ్రత నిర్వహణకు మరి ఊజీ ఈగల నిర్వహణకు అంటి రూమును ఏర్పరుచుకోవాలి
- గది చుట్టు 6 అడుగుల వెడల్పు గల వరండాను ఏర్పరుచుకోవాలి

ప్రయోజనాలు

- పెంపక గదిలో ఉత్పత్తి పెరుగుదలకు అనువైన ఉష్ణోగ్రత, తేమాంశములను నిర్వహించుట అనుకూలం
- రోగ నిరోధక శుద్ధిచర్యలను చేసి శుభ్రతను ఖచ్చితంగా పాటించడానికి అనుకూలం

ఉపయోగం

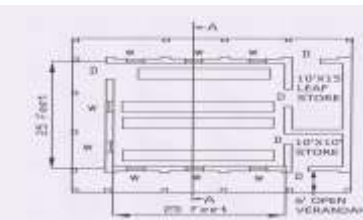
వాణిజ్య పరంగా ఎక్కువ ప్రమాణంలో చాకీ కట్టుటకు అనుకూలం

చేయవలసినవి

- సిఫారసు చేసిన ప్రణాళిక ప్రకారం చాకీ పెంపక గదిని నిర్మించుకోవాలి
- తగినంత గాలి, వెలుతురు లభించేలా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి

చేయకూడనివి

- చాకీ పురుగుల పెంపక గదిలో ఆకులను నిల్వ చేయరాదు

పెద్ద పట్టు పురుగుల పెంపక గృహము

• సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2007

ముఖ్య అంశాలు

- పెద్ద పట్టు పురుగుల పెంపకానికి అనువైన వాతావరణ పరిస్థితులను కల్పించడానికి ఉపయోగపడుతుంది
- బైవోల్టిన్ మరియు సంకరజాతి పట్టు పురుగుల పెంపకమునకు అనువైనది

పురుగుల పెంపక గది

- గది లోపలి కొలతలు 6 X 6 మీటర్లు లేదా 20 X 20 అడుగుల విస్తీర్ణం 100 గ్రుడ్ల పెంపకమునకు సరిపోతుంది. అదనంగా ప్రతి 100 గ్రుడ్లను పెంచడానికి గది పొడవును 6 మీటర్ల చొప్పున పెంచాలి
- గది పైకప్పు మధ్యభాగంలో 14 అడుగులు, గోడల వద్ద 10 అడుగులు తప్పనిసరిగా ఉంచినచో 5 అంతస్తుల కొమ్మల స్టాండును అమర్చుకోవచ్చును
- పెంపక గదిముందు ఊజీ ఈగలను నియంత్రించుటకు ఆంటి రూముతో పాటు మల్లెరీ కొమ్మలను, పరికరాలను నిల్వచేయడానికి గది పొడవున వరండా నిర్మించుకోవడం ఉత్తమం.

ప్రయోజనాలు

- పట్టు పురుగుల పెంపకమునకు రోగ నిరోధక చర్యలు చేయడానికి, పెంపకమునకు అనువైన వాతావరణాన్ని నిర్వహించడానికి అనువుగా వుంటుంది.

ఉపయోగం

పట్టు పురుగుల పెంపక సాంకేతిక పద్ధతులను పాటించి అధిక దిగుబడులను పొందడానికి దీర్ఘకాల ప్రయోజనం కలుగుతుంది.

ఖర్చు : 100 చదరపు అడుగుల గది నిర్మాణమునకు సుమారుగా రూ.4 లక్షలు , (250 గ్రుడ్లను పెంచడానికి)

చేయవలసినవి

- ప్రణాళిక ప్రకారం నిర్మించుకోవాలి
- తగిన గాలి వెలుతురు లభించేలా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి

చేయకూడనివి

- మల్లెరీ కొమ్మలను మరియు ఇతర పరికరాలను పెంపక గదిలో నిల్వ చేయరాదు

చాకీ పట్టు పురుగుల పెంపకమునకు PVC స్టాండ్

• సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2004

ముఖ్య అంశాలు

- రైతులు తమంతట తామే స్టాండులను అమర్చకొనవచ్చును
- ప్లాస్టిక్ పైపులు తుప్పు పట్టవు, కావున ఎలాంటి రోగ నిరోధక రసాయనాలైనను వాడవచ్చును
- ఇనుప కమ్మీలతో (మెటల్) చేసిన స్టాండ్స్ తో పోల్చినచో 40% ధర తక్కువ
- బరువు తక్కువ కావున సులభంగా మార్చవచ్చును
- పి వి సి పైపులు వేడిమిని వదలడం గానీ, గ్రహించడంగానీ వుండదు. కావున పెంపక గదిలో వుష్కోగ్రతలో మార్పులు వుండవు

ప్రయోజనాలు

- చౌక ధర
- ఎక్కువ మన్నిక
- వాడడం సులభం

ఉపయోగం

పెద్దమొత్తంలో పట్టు గ్రుడ్లు చాకీ కట్టువారికి అనువైనది.

ధర : 100 చాకీ ట్రేలనుంచు స్టాండ్ కు అవసరమైన పైపుల ధర : రూ. 12,000/-

చేయవలసినవి

- నాణ్యమైన పివిసి పైపులనే ఉపయోగించాలి

చేయకూడనివి

- రోగ నిరోధక చర్మ చేయడానికి ప్లేమ్ గన్ వాడరాదు

పెద్ద పట్టు పురుగుల పెంపకమునకు PVC స్టాండ్

• సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2016

ముఖ్య అంశాలు

- ఎక్కువ మన్నిక
- తేలికైనవి
- తుప్పు పట్టడం వుండదు
- శుభ్ర పరచడం, రోగ నిరోధక శుద్ధి చర్యలు చేయడం సులభం
- తేలికగా అమర్చవచ్చును

ప్రయోజనాలు

- పట్టు పురుగుల పెంపకమును సులభంగా నిర్వహించవచ్చును
- పి.వి.సి. పైపులు శక్తిని సంగ్రహించవు
- స్టాండ్ లోని అరల మధ్య స్థలావకాశమును సులభంగా అవసరమనకు అనుగుణంగా మార్చుకొనవచ్చును

ఉపయోగం

పెద్దమొత్తంలో పట్టు గుడు పెంపకం చేపట్టి పట్టు గూళ్ళు ఉత్పత్తిని సాధించవచ్చును

ధర : రూ.60/- చదరపు అడుగు పైపు

చేయవలసినవి

- నాణ్యమైన పివి సి పైపులనే ఉపయోగించాలి

చేయకూడనివి

- రోగ నిరోధక చర్య చేయడానికి ప్లేమ్ గన్ వాడరాదు

ଯାଂତ୍ରିକରଣ

మల్లరీ విత్తనపు కడ్డీలను కత్తిరించు యంత్రము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1995

ముఖ్య లింశాలు

- మల్లరీ కడ్డీలను త్వరగా మరియు సమర్థవంతంగా కత్తిరించవచ్చును
- యంత్రముతో కత్తిరించిన కడ్డీలకు ఎలాంటి చీలికలు ఉండవు
- ఇది విద్యుత్ శక్తి సహాయంతో నడపబడుతుంది

ప్రయోజనాలు

- ఒక మనిషి రోజులో 1500-2000 కడ్డీలను కత్తిరించడంతో పోల్చితే, ఈ యంత్రం ద్వారా ఒక గంటలోనే 1200-1400 కడ్డీలను కత్తిరించవచ్చును
- మల్లరీ కడ్డీల తయారీలో చాకిరీని తగ్గిస్తుంది

ఉపయోగం

విత్తనపు కడ్డీలను సులభంగా తయారు చేయవచ్చును. కాలము మరియు శ్రమను తగ్గిస్తుంది. కడ్డీలకు చీలికలు రాకుండా కత్తిరిస్తుంది.

ఖర్చు: రూ.10,000/-

చేయవలసినవి

- యంత్రములోని కటింగ్ బ్లేడ్ వద్ద మల్లరీ కొమ్మలు కదలకుండా పట్టుకోవాలి

చేయకూడనివి

- బాగా లావుగా వున్న మల్లరీ కొమ్మలను కత్తిరించ కూడదు

మల్లీ ఆకు కత్తిరించు యంత్రము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2001

ముఖ్య అంశాలు

- ప్రతి గంటకు 150-170 కిలోల మల్లీ ఆకులను కత్తిరించే సామర్థ్యం కలది
- ఈ యంత్రం 0.5 హెచ్.పి. సామర్థ్యం గల ఎలక్ట్రిక్ మోటారును కలిగి వుంది
- దీనిని చేతితో కూడా ఉపయోగించవచ్చును

ప్రయోజనాలు:

- తక్కువ కాలంలో, ఎక్కువ మొత్తంలో మల్లీ ఆకులను కత్తిరించవచ్చును

ఉపయోగం

తక్కువ కాలంలో ఎక్కువ మొత్తము మల్లీ ఆకులను కత్తిరించడానికి ఉపయోగ పడుతుంది. వాణిజ్య చాకీ కేంద్రాలలో పెద్ద మొత్తంలో ఆకులను కత్తిరించి పురుగులను పెంచడానికి ఉపయోగించవచ్చును.

ఖర్చు : రూ.30000/-

చేయవలసినవి

- యంత్రములో ఆకులు కత్తిరించడానికి ఆకులను నిదానంగా వొడులుగా పేర్చాలి. యంత్రము చుట్టు పనిచేయడానికి అనువుగా తగిన స్థలమును వదలాలి

చేయకూడనివి

- యంత్రము చేతితో వాడునప్పుడు విద్యుత్ శక్తి సరఫరాను తొలగించాలి

మల్లరీ కొమ్మలను పిప్పి చేయు యంత్రము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1995

ముఖ్య అంశాలు

- పట్టు పరిశ్రమలో ఏర్పడు అవశేషాలను వ్యర్థాలను కంపోస్టింగ్ మరియు వర్మి కంపోస్టింగ్ చేయడానికి అనువుగా చేస్తుంది
- ఇది అన్ని రకాల కొమ్మలను, ఆకులను మరియు కొబ్బరి మట్టలు మొదలైన వాటిని కత్తిరించి పిప్పిగా చేస్తుంది
- ఈ యంత్రము 5 హెచ్పి ఎలక్ట్రిక్ మోటారుతో నడుపబడుతుంది

ప్రయోజనాలు:

- ఈ యంత్రం గట్టిగా వున్న నిదానంగా క్రుళ్ళే పదార్థాలను కంపోస్టింగ్ మరియు వర్మి కంపోస్టింగ్ ప్రక్రియ ద్వారా పోషక వంతమైన సేంద్రియ ఎరువుగా మార్చడానికి దోహద పడుతుంది
- కాలము మరియు శ్రమ ఆదా చేయబడుతుంది

ఈ యంత్రము మల్లరీ కొమ్మలు మరియు ఇతర మొక్కల అవశేషాలను కత్తిరించి చిన్న ముక్కలుగా పిప్పిగా చేసి తక్కువ కాలంలో క్రుళ్ళేసేంద్రియ ఎరువుగా మార్చడానికి దోహదపడుతుంది.

ఖర్చు: రూ. 40,000/-

చేయవలసినవి

- కొమ్మలను మరియు వ్యర్థాలను కత్తిరించడానికి తక్కువ తక్కువగా యంత్రము లోనికి పోయే విధంగా చూడాలి

చేయకూడనివి

- చాలా గట్టిగా ఉన్న మొక్కల అవశేషాలను కత్తిరించడానికి ఉపయోగించరాదు

చాకీ పురుగులపై రోగ నిరోధక పాడులను చల్లే యంత్రము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2014

ముఖ్య అంశాలు

- చాకీ పురుగుల పెంపక కేంద్రాలలో సున్నపు పాడి మరియు రోగ నిరోధక పాడులను చల్లడానికి తోడ్పడుతుంది
- ఈ యంత్రము ఎలక్ట్రిక్ మోటారు సహాయంతో నడుపబడుతుంది

ప్రయోజనాలు:

- మన్నికైన సమర్థవంతమైన యంత్రముతో సమంగా పలుచని పారగా పాడులను చల్లవచ్చును
- వాడడం సులభం, సమంగా చల్లుతుంది, పనిచేయువారికి రసాయనాలతో ఇబ్బంది ఉండదు

చాకీ కేంద్రాలలో ఎక్కువ మొత్తంలో ట్రేలను ఉపయోగించుటకు అనుకూలంగా ఉంటుంది. సిఫారసు చేసిన మేరకు సమపాళ్ళలో చల్లడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

ధర: రూ.30,000/-

చేయవలసినవి

- ముద్దలు ముద్దలుగా కాకుండా నునుపుగా ఉండేలా సున్నపు పాడి మరియు డిసిన్ పెక్టంట్లను తయారు చేసుకోవాలి

చేయకూడనివి

- తేమతో ముద్దలు కట్టిన పాడర్లను వాడకూడదు

మాగిన పట్టు పురుగులను వేరు చేయు యంత్రము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2002

ముఖ్య అంశాలు

- చిన్న సన్న కారు రైతులు మాగిన పురుగులను చేతితో నడుపు యంత్రముతో వేరు చేయవచ్చును
- పెద్ద పట్టు రైతులకు మోటారుతో నడుచు యంత్రము అనువైనది

ప్రయోజనాలు

- దీని వల్ల సమయం మరియు శ్రామిక శక్తి ఆదా అవుతుంది. చేతితో నడిపే యంత్రముతో ప్రతి గంటకు 40-50 గ్రుడ్ల పురుగులను వేరు చేయవచ్చును
- విద్యుత్ శక్తితో నడిచే యంత్రము ఉపయోగించినచో ప్రతి గంటకు 125 గ్రుడ్ల మాగిన పురుగులను వేరు చేయవచ్చును
- మాగిన పురుగులను కూలీలతో వేరు చేయడానికి ఎక్కువ సమయం అవసరం ఉండగా, ఈ యంత్రంతో తక్కువ సమయంతో వేరు చేయవచ్చును
- ముఖ్యంగా రోటీరీ చంద్రికలలో గూళ్ళు కట్టించు వారికి చాలా అనుకూలం

ఉపయోగం

పురుగుల పెంపక పడకలోని మాగిన పట్టు పురుగులను మల్లీ కొమ్మల నుండి వేరు చేయడానికి దోహద పడుతుంది.

చేతితో నడిపే యంత్రము ధర : రూ.6,000/-
మోటారుతో నడిపే యంత్రము ధర : రూ.10,000/-

చేయవలసినవి

- యంత్రములో నిదానంగా కదిలికలతో కూడా మాగిన పురుగులను వేరు చేయవచ్చును. ఉపయోగించినప్పుడు పురుగులకు గాయాలు ఏర్పడకుండా జాగ్రత్తగా ఉపయోగించాలి

చేయకూడనివి

- పట్టు పురుగులు పూర్తిగా పక్వానికి రాకముందే వేరు చేయకూడదు

సెరి రూము హీటర్

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2006

ముఖ్య అంశాలు

- ఎక్కువ సామర్థ్యం గల విద్యుత్ శక్తితో నడపబడు హీటర్
- పట్టు పురుగుల పెంపక గదులలో ఉష్ణోగ్రతను నిర్వహించడానికి అనువైనది

ప్రయోజనాలు:

- ఎక్కువ కాలం మన్నికతో సమర్థవంతంగా పనిచేస్తుంది

ఉపయోగం

పట్టు పురుగుల పెంపక గదిలో అనువైన ఉష్ణోగ్రతను నిర్వహించడానికి తోడ్పడుతుంది.

ధర: రూ.5,000/-

చేయవలసినవి

- సమతలమైన నేల మట్టంపై అమర్చాలి

చేయకూడనివి

- అతి విశాలమైన గోడలు లేని గదులలో ఉపయోగించరాదు

సెరి హూమిడిఫయర్ మరియు హీటర్

• సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2007

ముఖ్య అంశాలు

- ఈ యంత్రము గదిలోని తేమను మరియు ఉష్ణోగ్రతను పెంచడానికి ఉపయోగ పడుతుంది
- పురుగుల పెంపక గదిలో అనువైన మోతాదులో గదిలో తేమ మరియు ఉష్ణోగ్రతలను నిర్వహించడానికి ఉపయోగపడుతుంది

ప్రయోజనాలు:

- ఇది తగిన తేమ మరియు ఉష్ణోగ్రతలను నిర్వహించడానికి తోడ్పడుతుంది
- ఉష్ణోగ్రత లేదా తేమ శాతమును విడి విడి గా గానీ, లేదా రెండి టినీ ఒకే సారి గాని నిర్వహించవచ్చును

చాకీ కేంద్రాలకు అనువైనది. వేసవికాలములో పెద్దపట్టు పురుగుల పెంపక గదిలో కూడా తేమ శాతాన్ని పెంచడానికి ఉపయోగ పడుతుంది.

ధర: రూ. 16,000/-

చేయవలసినవి

- యంత్రములో తగిన ప్రమాణంలో నీరు నిల్వ వుండేలా చూడాలి.
- పట్టు పురుగుల దశకు అనుగుణంగా అనువైన తేమ మరియు ఉష్ణోగ్రతలను సెట్ చేయాలి.

చేయకూడనివి

- నాలుగు వైపులా గోడలు లేని పెంపక గదులలో ఉపయోగించరాదు

ప్లాస్టిక్ ట్రేలను శుభ్రం చేయు యంత్రము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2015

ముఖ్య లక్ష్యాలు

- ఈ యంత్రం వొత్తిడితో నీటిని పిచికారి చేయడంతో పాటు, బ్రషింగ్ సిస్టం ను కలిగి ఉంటుంది
- చాకీ పురుగుల పెంపక కేంద్రాలలో మరియు పట్టు గ్రుడ్లు ఉత్పత్తి చేయు కేంద్రాలలో శుభ్రతను నిర్వహించడానికి తోడ్పడుతుంది
- ముఖ్యంగా చాకీ కేంద్రాల నిర్వహణకు దోహద పడుతుంది

ప్రయోజనాలు

- తక్కువ కాలములో మరియు తక్కువ శ్రామికులతో నిర్వహించవచ్చును
- శుభ్రతను నిర్వహించడం సులభం
- ఒక గంట కాలంలో 100 ట్రేలను శుభ్రపరచవచ్చును

చాకీ కేంద్రాలలో మరియు విత్తన ఉత్పత్తి కేంద్రాలలో ఉపయోగించు ప్లాస్టిక్ ట్రేలను శుభ్రపరచడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

ధర: రూ.35,000/-

చేయవలసినవి

- శుభ్రపరచడానికి సిఫారసు చేసిన మోతాదులో శుద్ధి కారక ద్రావణమును మరియు నీటిని ఉపయోగించాలి

చేయకూడనివి

- యంత్రములో శుభ్రపరచడానికి సిఫారసు చేసిన కొలతలు గల ట్రేలను మాత్రమే శుభ్రపరచడానికి ఉపయోగించాలి

రోటరీ చంద్రికల నుండి గూళ్ళను విడిపించు పరికరము

- సిఫారస్సు చేసిన సంవత్సరము : 2001

ముఖ్య అంశాలు

- రోటరీ చంద్రికల నుండి గూళ్ళను సులభంగా, తొందరగా విడిపించడానికి తోడ్పడుతుంది
- చేతితో ఉపయోగించి విడిపించు మరియు కాలితో నడిపి విడిపించు పరికరాలు అందుబాటులో కలవు

ప్రయోజనాలు:

- దీని వల్ల సమయం మరియు శ్రామిక శక్తి ఆదా అవుతుంది
- విడిపించునప్పుడు గూళ్ళకు ఏలాంటి గాయాలు గానీ, నష్టంగానీ వాటిల్లదు

రోటరీ చంద్రికల నుండి గూళ్ళను సులభంగా మరియు తొందరగా విడిపించవచ్చును. గూళ్ళకు ఎటువంటి నష్టం జరుగదు.

ధర: రూ.8,000/-

చేయవలసినవి

- రోటరీ చంద్రికను గూళ్ళు విడిపించు యంత్రంలోని ఫ్రేమ్ లో సరిగా అమర్చాలి.
- తక్కువ ఒత్తిడిని కలిగించాలి.

చేయకూడనివి

- చేతితో ఉపయోగించు పరికరముతో గూళ్ళను విడిపించునప్పుడు ఒకే వైపు ఎక్కువ ఒత్తిడిని కలిగించరాదు.

ప్లాస్టిక్ నేత్రికల నుండి గూళ్ళను విడిపించు యంత్రము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2015

ముఖ్య అంశాలు

- ఇది విద్యుత్ శక్తితో నడపబడే యంత్రము
- దీని వలన సమయము మరియు శ్రామిక శ్రమ ఆదా చేయబడుతుంది

ప్రయోజనాలు

- ఒక గంట కాలంలో 150-160 చంద్రికలలోని గూళ్ళను విడిపించవచ్చును.
- చౌక ధర, గూళ్ళను విడిపించునప్పుడు వాటంతటనే గూళ్ళు శుభ్రపరచబడి డిప్లాజింగ్ చేయబడుతాయి

ప్లాస్టిక్ నేత్రికల నుండి గూళ్ళను విడిపించడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

ధర: రూ.18,000/-

చేయవలసినవి

- యంత్రమునకు అమర్చబడిన పాప్ట్ మధ్యలో ప్లాస్టిక్ నేత్రికను చొప్పించి, నిదానంగా లాగాలి

చేయకూడనివి

- ఒక సారి ఒకే ప్లాస్టిక్ చంద్రికను మాత్రమే చొప్పించాలి
- ప్లాస్టిక్ నేత్రికల నుండి గూళ్ళను విడిపించడానికి ముందే జిల్లి గూళ్ళను వేరు చేయాలి

గూళ్ళ డిప్లాజింగ్ యంత్రాలు

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2002

ముఖ్య అంశాలు

- గూళ్ళపై వొడులుగా వుండే దారం తీయడానికి వీలు లేని ప్లాస్ ను సమర్థ పంతంగా వేరు చేయవచ్చును
- చేతితో / విద్యుత్ శక్తితో నడపబడు మరియు చేతితో, విద్యుత్ శక్తితో కూడా నడపబడే డిప్లాజింగ్ యంత్రాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

ప్రయోజనాలు

- తక్కువ కాలంలో తక్కువ వుత్పత్తి వ్యయంతో పనిచేస్తాయి
- గూళ్ళపై గల ప్లాస్ ను శుభ్రంగా తొలగిస్తుంది
- సమయం, శ్రమ శక్తి ఆదాతో పాటు కష్టం తగ్గుతుంది
- ఇది చాలా చౌకగా లభిస్తుంది

లిలింగ్ చేయడానికి ముందుగా గూళ్ళ పై గల ప్లాస్ ను తొలగించి శుభ్రం చేయడానికి ఉపయోగపడతాయి.

చేతితో నడపబడు యంత్రము ధర: రూ. 2500/-

విద్యుత్ శక్తితో నడుచు యంత్రము ధర: రూ. 17,000/-

విద్యుత్ శక్తితో మరియు చేతితో నడుపబడే యంత్రము ధర; రూ. 10,000/-

చేయవలసినవి

- యంత్రములోనికి పట్టు గూళ్ళను ఒకే పారలో వుండేలా చేర్చాలి
- యంత్రములో గల రాడ్ కు చుట్టుకున్న సిల్క్ ప్లాస్ ను మధ్య మధ్యలో తొలగించాలి

చేయకూడనివి

- ఒకే సారి ఎక్కువ మొత్తంలో పట్టు గూళ్ళను యంత్రంలోనికి వేయరాదు

ప్లాస్టిక్ నేత్రికలను అమర్చి భద్రపరచు పరికరము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 2002

ముఖ్య అంశాలు

- ప్లాస్టిక్ నేత్రికల యొక్క ఆకారము పాడవకుండా భద్రపరచడానికి ఉపయోగపడుతుంది

ప్రయోజనాలు

- ప్లాస్టిక్ నేత్రిక యొక్క సమానపు అరల ఆకారమును నిర్వహించడం వలన నేత్రికలలో వేసిన పురుగులు సమానమైన నాణ్యతగల పట్టు గూళ్ళును అల్లును
- తక్కువ స్థలంలో ప్లాస్టిక్ నేత్రికలను నిలువ చేయడానికి వీలౌతుంది

ఉపయోగం

నేత్రికలు వాడకంలో లేని సమయంలో వాటి ఆకారమును నిర్వహించడానికి ఒత్తి సముదాయాలుగా కట్టి భద్రపరచడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

ధర: రూ.200/-

చేయవలసినవి

- ఫ్రేమ్లో ప్లాస్టిక్ నేత్రికలను ఒక దాని తరువాత ఒకటిగా పేర్చి అమర్చి భద్రపరచాలి

చేయకూడనివి

- పై పరికరముతో ప్లాస్టిక్ నేత్రికలను ఒత్తి మామూలు ఆకారంలో భద్రపరచునప్పుడు సముదాయాన్ని కట్టకుండా వదలి వేయరాదు

విత్తన పట్టు గూళ్ళను కత్తిరించు యంత్రము

- సిఫారసు చేసిన సంవత్సరము : 1998

ముఖ్య అంశాలు

- విత్తనపు పట్టు గూళ్ళను వేగంగా కత్తిరించడానికి తోడ్పడుతుంది
- గూళ్ళను కత్తిరించడంలో శ్రమ తగ్గుతుంది
- పట్టు గూళ్ళు ఆకారానికి అనుకూలంగా అమర్చుకోవచ్చును

ప్రయోజనాలు:

- పట్టు గ్రుడ్ల వుత్పత్తి కేంద్రాలను సమర్థవంతంగా నిర్వహించడానికి తోడ్పడుతుంది
- ప్రతి గంటకు 5000-5500 గూళ్ళను కత్తిరించవచ్చును

పట్టు గ్రుడ్ల వుత్పత్తి కేంద్రాలలో విత్తనపు గూళ్ళను కత్తిరించడానికి ఎంతో తోడ్పడుతుంది.

ధర: రూ.35,000/-

చేయవలసినవి

- గూళ్ళను కత్తిరించడానికి నిర్దేశించిన విభాగంలో అదే ఆకారం కల గూళ్ళను ఉపయోగించాలి

చేయకూడనివి

- జల్లి గూళ్ళు మరియు జంట గూళ్ళను వాడకూడదు

**కేంద్ర పట్టు పరిశోధన
మరియు శిక్షణ సంస్థ - మైసూరు
నిరంతరం శ్రేష్ఠతకై అన్వేషణలో**

మల్లీ పట్టు పరిశ్రమ అభివృద్ధిలో సమర్థవంతమైన మరియు విశిష్టత కలిగిన కేంద్ర పట్టు పరిశోధన మరియు శిక్షణ సంస్థ - మైసూరు భారతదేశంలోనే మల్లీ పట్టు పరిశ్రమ యొక్క సమగ్ర అభివృద్ధి కొరకు నిరంతరం పాటు పడే ఒక ప్రముఖమైన పరిశోధనా సంస్థ. పట్టు ఉత్పాదకతను మరియు నాణ్యతను అభివృద్ధి చేయడంతో పాటు పట్టు రైతులు అధిక దిగుబడులను తద్వారా రాబడులను పొందుటకు కావలసిన పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి, విస్తరణ మరియు శిక్షణ సహకారాలను అందించు సమర్థత కలిగిన ఏకైక సంస్థ. మల్లీ పట్టు పరిశ్రమలో మన్ను నుండి పట్టు గూళ్ళ ఉత్పత్తి వరకు వివిధ అంశాలలో శాస్త్రీయ మరియు నూతన సాంకేతిక పద్ధతులు, విస్తరణ నిర్వహణ ధృక్పథాలు మరియు నేర్పును పెంపొందించుట ద్వారా బైవోటెక్ పట్టు పరిశ్రమలో అంతర్జాతీయ సాంకేతిక ప్రమాణాలను సాధించుటకు ముందంజలో ఉన్నది.

పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు వినూతన పరిశోధనలు చేపట్టుటకు అవసరమైన ఆధునిక ప్రయోగశాలలు, నాణ్యమైన మల్లీతోటలు, అత్యాధునిక మౌళిక వసతులు, ఆధునిక గ్రంథాలయం, అంతర్జాలంతో కూడిన కంప్యూటరీకరణ మరియు జీవ సమాచార కేంద్రమును కలిగిన ఏకైక సంస్థ. వివిధ పరిశోధనల ద్వారా అభివృద్ధి పరిచినటువంటి సాంకేతికతలను మరియు ఉత్పత్తులను ప్రామాణికం చేయుటకు ఈ సంస్థకు అనుబంధ ప్రాంతీయ పట్టు పరిశోధన సంస్థలను మరియు విస్తరణ కేంద్రాలను కలిగి వున్నది. పట్టు యంత్ర విభాగం ద్వారా మల్లీ సాగు యాంత్రీకరణ మరియు పట్టు గూళ్ళ ఉత్పాదనను అభివృద్ధి పరచుటకు అవసరమైన పనిముట్లు ఆవిష్కరింపబడుచున్నవి. ఈ సంస్థలోని శిక్షణా విభాగం ద్వారా పట్టు పరిశ్రమలు కలిగిన రాష్ట్రాలలోని లబ్ధిదారులకు, దేశీయ మరియు విదేశీయ విద్యార్థులకు అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో కూడిన విద్యను అందించి వారి నైపుణ్యతను పెంపొందించుటకు తొడ్డుచున్నది. ఈ పరిశోధనా సంస్థ ISO 9001 : 2015 ద్వారా నాణ్యత యాజమాన్య ధృవీకృత సంస్థగా గుర్తించబడి ఆచరణాత్మక పరిశోధనలను గావించుచు భారత దేశ పట్టు పరిశ్రమను అంతర్జాతీయ వ్యాపార పోటీ దారుల దిశలో అభివృద్ధికి నిర్వరామముగా కృషి చేయుచున్నది.

డా॥ వి.శివప్రసాద్

నిర్దేశకులు